

АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА ОСИГУРУВАЊЕ

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА СОСТОЈБАТА И ДВИЖЕЊАТА НА ОСИГУРИТЕЛНИОТ ПАЗАР ВО 2025
ГОДИНА

Скопје, 2026 година

Извештајот е изготвен во согласност со членот 158-о од Законот за супервизија на осигурување. За неговото изготвување Агенцијата за супервизија на осигурување користеше податоци од извештаите кои субјектите ги доставуваат до Агенцијата согласно законските барања. За точноста на податоците одговараат субјектите на супервизија.

СОДРЖИНА

1. ВОВЕД	5
2. ЗАКОНСКА РАМКА	7
3. ДОМАШНО И МЕЃУНАРОДНО ОПКРУЖУВАЊЕ	9
4. ПАЗАР НА ОСИГУРУВАЊЕ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА	12
4.1. ДРУШТВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ	12
4.1.1. СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА	12
4.1.2. СТЕПЕН НА РАЗВИЕНОСТ	12
4.1.3. БРУТО-ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА (БПП)	15
4.1.4. СТРУКТУРА НА БПП	19
4.1.5. БРУТО ИСПЛАТЕНИ ШТЕТИ (БИШ)	24
4.1.5.1. Претставки од осигуреници	26
4.1.6. СРЕДСТВА И ИЗВОРИ НА СРЕДСТВА	30
4.1.6.1. Структура на средствата	30
4.1.6.2. Структура на извори на средства	32
4.1.7. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	34
4.1.8. СРЕДСТВА КОИ ГИ ПОКРИВААТ ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ	35
4.1.9. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ НА ДРУШТВАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ	36
4.1.10. ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ ОД РАБОТЕЊЕТО	38
4.1.11. Ризици на осигурителниот сектор	39
4.1.12. ИНДИКАТОРИ ЗА ОСИГУРИТЕЛНИОТ СЕКТОР	40
4.2. ПОСРЕДУВАЊЕ ВО ОСИГУРУВАЊЕТО	43
4.2.1. ЗАСТАПУВАЊЕ ВО ОСИГУРУВАЊЕТО	43
4.2.2. ОСИГУРИТЕЛНО-БРОКЕРСКИ РАБОТИ	44
4.3. НАЦИОНАЛНО БИРО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ	46
4.3.1. ГАРАНТЕН ФОНД НА НБО	46
4.3.2. РЕФУНДИРАЊЕ НА ШТЕТИ ОД ГАРАНТНИОТ ФОНД	47

ЛИСТА НА ТАБЕЛИ

ТАБЕЛА БР. 1: ПОВАЖНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ЗЕМЈИТЕ ОД ЦЕНТРАЛНА И ИСТОЧНА ЕВРОПА ВО 2025	
ГОДИНА	10
ТАБЕЛА БР. 2: СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА НА ДРУШТВАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ (ПРОЦЕНТИ)	12
ТАБЕЛА БР. 3: ХЕРФИНДАЛ-ИНДЕКС И ПОКАЗАТЕЛ ЦР5 МЕРЕН СПОРЕД БПП	14
ТАБЕЛА БР. 4: ХЕРФИНДАЛ-ИНДЕКС И ПОКАЗАТЕЛ ЦР5 МЕРЕН СПОРЕД СРЕДСТВАТА	14
ТАБЕЛА БР. 5: БРУТО ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА ПО КЛАСИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (ИЛЈАДИ ДЕНАРИ)	15
ТАБЕЛА БР. 6: БРУТО-ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА ПО ДРУШТВА ЗА НЕЖИВОТНО ОСИГУРУВАЊЕ (ИЛЈАДИ ДЕНАРИ)	16
ТАБЕЛА БР. 7: БРУТО-ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА ПО ДРУШТВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ (ИЛЈАДИ ДЕНАРИ)	17
ТАБЕЛА БР. 8: БРУТО-ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА ЗА ПЕРИОДОТ 01.01.2025 – 31.12.2025 (ИЛЈАДИ ДЕНАРИ)	18
ТАБЕЛА БР. 9: СТРУКТУРА НА БПП ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ОД АО, ВО ИЛЈАДИ ДЕНАРИ	20
ТАБЕЛА БР. 10: БРУТО ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ, ВО ИЛЈАДИ ДЕНАРИ	22
ТАБЕЛА БР. 11: ИСПЛАТЕНИ ШТЕТИ ПО КЛАСИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (ИЛЈАДИ ДЕНАРИ)	24
ТАБЕЛА БР. 12: СТРУКТУРА НА БИШ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ОД АО, ВО ИЛЈАДИ ДЕНАРИ	25
ТАБЕЛА БР. 13: БРОЈ НА ИСПЛАТЕНИ ШТЕТИ	26
ТАБЕЛА БР. 14: ПОДНЕСЕНИ ПРЕТСТАВКИ ОД ОСИГУРЕНИЦИ ДО ДРУШТВАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ВО 2025	
ГОДИНА	27
ТАБЕЛА БР. 15: ПОДНЕСЕНИ ПРЕТСТАВКИ ОД ОСИГУРЕНИЦИ ДО АСО ВО 2025 ГОДИНА	29
ТАБЕЛА БР. 16: СТРУКТУРА НА СРЕДСТВАТА НА ДРУШТВАТА ЗА НЕЖИВОТНО ОСИГУРУВАЊЕ (ИЛЈАДИ ДЕНАРИ)	31
ТАБЕЛА БР. 17: СТРУКТУРА НА СРЕДСТВАТА НА ДРУШТВАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ (ИЛЈАДИ ДЕНАРИ)	31
ТАБЕЛА БР. 18: СТРУКТУРА НА ИЗВОРИ НА СРЕДСТВА НА ДРУШТВАТА ЗА НЕЖИВОТНО ОСИГУРУВАЊЕ (ВО ИЛЈАДИ ДЕНАРИ)	33
ТАБЕЛА БР. 19: СТРУКТУРА НА ИЗВОРИ НА СРЕДСТВА НА ДРУШТВАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ (ВО ИЛЈАДИ ДЕНАРИ)	33
ТАБЕЛА БР. 20: ТЕХНИЧКИ КОЕФИЦИЕНТИ	41
ТАБЕЛА БР. 21: ФИНАНСИСКИ ИНДИКАТОРИ	42
ТАБЕЛА БР. 22: СТРУКТУРА НА КАНАЛИТЕ ЗА ПРОДАЖБА НА ПОЛИСИ СПОРЕД ОСТВАРЕНА БПП (ИЛЈАДИ ДЕНАРИ)	43
ТАБЕЛА БР. 23: УЧЕСТВО ВО ГАРАНТНИОТ ФОНД ПО ДРУШТВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ЗА ПЕРИОДОТ 1.1.2025 – 31.12.2025 ГОДИНА (ВО ДЕНАРИ)	47
ТАБЕЛА БР. 24: ПРИЈАВЕНИ И ПРИФАТЕНИ ШТЕТИ ЗА РЕФУНДИРАЊЕ ОД ГАРАНТНИОТ ФОНД ЗА ПЕРИОДОТ 1.1.2025 – 31.12.2025 ГОДИНА	48

ЛИСТА НА ГРАФИКОНИ

ГРАФИКОН БР. 1: ПОКАЗАТЕЛИ НА РАЗВОЈ НА ПАЗАРОТ НА ОСИГУРУВАЊЕ (МИЛИОНИ ДЕНАРИ; ДЕСНА ОСКА – ПРОЦЕНТИ)	13
ГРАФИКОН БР. 2: ПАЗАРНА КОНЦЕНТРАЦИЈА СПОРЕД БРУТО ПОЛИСИРАНАТА ПРЕМИЈА ВО 2025 ГОДИНА, ВО ГРУПАТА НА НЕЖИВОТНО ОСИГУРУВАЊЕ (ПРОЦЕНТИ)	14
ГРАФИКОН БР. 3: ПАЗАРНА КОНЦЕНТРАЦИЈА СПОРЕД БРУТО ПОЛИСИРАНАТА ПРЕМИЈА ВО 2025 ГОДИНА, ВО ГРУПАТА НА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ (ПРОЦЕНТИ)	15
ГРАФИКОН БР. 4: СТРУКТУРА НА БРУТО ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА ПО КЛАСИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (ПРОЦЕНТИ)	19
ГРАФИКОН БР. 5: ТРЕНД НА БРУТО-ПОЛИСИРАНАТА ПРЕМИЈА ПО КЛАСИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (ИЛЈАДИ ДЕНАРИ; ДЕСНА ОСКА – ПРОЦЕНТИ)	21
ГРАФИКОН БР. 6: СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ КАЈ ДРУШТВАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ (ЛЕВА ОСКА - БРОЈ; ДЕСНА ОСКА – ГОДИШНА ПРОМЕНА ВО ПРОЦЕНТИ)	23
ГРАФИКОН БР. 7: УЧЕСТВО НА ДРУШТВАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ИСПЛАТЕНИТЕ ШТЕТИ ВО 2025 ГОДИНА (ИЛЈАДИ ДЕНАРИ), ОДДЕЛНО ЗА НЕЖИВОТ И ЖИВОТ	25
ГРАФИКОН БР. 8: СТРУКТУРА НА АКТИВАТА НА ДРУШТВАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА 31.12.2025 ГОДИНА, ОДДЕЛНО ЗА НЕЖИВОТ И ЖИВОТ	32
ГРАФИКОН БР. 9: СТРУКТУРА НА ИЗВОРИ НА СРЕДСТВА , ДРУШТВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ - НЕЖИВОТ, ВО МИЛИОНИ ДЕНАРИ, НА 31.12.2025	34
ГРАФИКОН БР. 10: СТРУКТУРА НА ИЗВОРИ НА СРЕДСТВА , ДРУШТВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ - ЖИВОТ, ВО МИЛИОНИ ДЕНАРИ, НА 31.12.2025	34
ГРАФИКОН БР. 11: ПОКРИЕНОСТ НА НЕТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ КАЈ ДРУШТВАТА ЗА НЕЖИВОТНО ОСИГУРУВАЊЕ (МИЛИОНИ ДЕНАРИ; ДЕСНА ОСКА – ПРОЦЕНТИ)	35
ГРАФИКОН БР. 12: ПОКРИЕНОСТ НА НЕТО-ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ КАЈ ДРУШТВАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ (МИЛИОНИ ДЕНАРИ; ДЕСНА ОСКА – ПРОЦЕНТИ)	36
ГРАФИКОН БР. 13: ДВИЖЕЊЕ НА КАПИТАЛОТ И ПОТРЕБНАТА МАРГИНА НА СОЛВЕНТНОСТ КАЈ ДРУШТВАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ (МИЛИОНИ ДЕНАРИ)	37
ГРАФИКОН БР. 14: СТРУКТУРА НА КАПИТАЛОТ НА ДРУШТВАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ (ОДДЕЛНО ЗА НЕЖИВОТ И ЖИВОТ), ВО МИЛИОНИ ДЕНАРИ И ВО ПРОЦЕНТИ ОД ВКУПНИОТ КАПИТАЛ	37
ГРАФИКОН БР. 15: ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ ОД РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ (МИЛИОНИ ДЕНАРИ)	39
ГРАФИКОН БР. 16: СТРУКТУРА НА БПП, ПО КЛАСИ НА ОСИГУРУВАЊЕ	44
ГРАФИКОН БР. 17: СТРУКТУРА НА БПП, ПО КЛАСИ НА ОСИГУРУВАЊЕ	45

1. ВОВЕД

Изминатата 2025 година глобалниот економски раст забави како резултат на променетите политики, протекционизмот, и фискалните ограничувања, додека пак финансиските пазари ја задржаа нестабилноста со зголемени трошоци за позајмување и геополитички неизвесности.

Во меѓународни рамки, осигурителите бележат раст на вкупните средства поддржан од поволните пазарни остварувања, но обврските исто така пораснале како резултат на зголемениот обем на работење и инфлаторните притисоци. Општата солвентност и профитабилност е задржана на стабилно ниво, како резултат на добрите политики на превземање на ризици во осигурување и остварените приноси од вложувања.

Осигурителниот бизнис глобално се соочува со предизвици кои произлегуваат од нестабилноста на финансиските пазари, инфлацијата, нестабилни валутни курсеви, и прекини во синџирите на трговија и пристап до услуги. Овие фактори можат да имаат влијание на вреднувањето на средствата, солвентноста, и раст на обврските за штети, особено во класите на неживотно осигурување. Одговорот на супервизорите вклучува засилен надзор над применетите деловни политики на управување со средствата и обврските, диверзификација, стрес-тестови, и меѓународна соработка. Забележлив е тренд на раст на вложувањата во приватни фондови како дел од портфолио диверзификацијата и потрагата по повисоки приноси. Вештачката интелигенција (ВИ) и генеративната ВИ се повеќе е интегрирана во деловните политики на превземање на ризици во осигурување, обработка на барања за надомест на штети, и управување со ризици. Ова предизвикува потреба од понатамошен развој на одговорни управувачки структури во друштвата за осигурување.

Трендот на стареење на населението и променетите потреби на потрошувачите даваат недвосмислен сигнал на осигурителите дека е потребно да ги преиспитуваат понудените производи и дистрибутивни стратегии. Осигурителните услуги сè повеќе се дел од пошироките набавки на стоки и услуги, што треба да биде земено предвид од страна на осигурителите со цел да ги прилагодат производите, цените и обработката на штетите на потребите на осигурениците. Зголемената зачестеност и сериозноста на природните непогоди ја истакнуваат неопходноста од зајакнување на способноста за управување со ризици и вложување во нови решенија на осигурителните пазари.

Домашниот осигурителен пазар бележи солидни перформанси, во услови за зголемена неизвесност. Друштвата за осигурување ја задржаа добрата финансиска состојба и солвентност, и ги подобрија остварувањата. Во поглед на сопственичката структура, не се бележат значајни промени. Слично на претходните години е и во поглед на структурата на осигурителните производи, степенот на конкуренцијата, дистрибутивната мрежа, вложувањата.

Вкупната бруто полисирана премија (во понатамошниот текст: „БПП“) во 2025 година изнесува 17.934.568 илјади денари, што претставува зголемување за 12,31% во однос на БПП остварена во претходната година (2024: 15.968.235 илјади денари). Во делот за неживотно осигурување, остварена е БПП во износ од 14.744.666 илјади денари (2024: 13.074.184 илјади денари), односно раст од 12,78% во споредба со 2024 година. Истовремено, кај осигурувањето на живот остварена е БПП во износ од 3.189.902 илјади денари (2024: 2.894.052 илјади денари), што е пораст од 10,22%.

Друштвата за осигурување на 31.12.2025 година располагаат со средства во износ од 41.723.268 илјади денари, кои се зголемени за 13,37% во однос на минатата година (2024: 36.802.229 илјади денари). Вкупниот пресметан капитал¹ на друштвата за осигурување

¹ Согласно Законот за супервизија на осигурување, капиталот на друштвото за осигурување на одреден датум на пресметка може да се разликува од износот на капитал и резерви, прикажан во билансот на состојба на истиот датум.

забележува раст од 3,9% во споредба со 2024 година и на крајот од 2025 година изнесува 9.348.389 илјади денари. Потребното ниво на маргина на солвентност, како главен индикатор за процена на стабилноста на осигурителниот сектор, агрегиран изнесува 2.838.588 илјади денари, со што капиталот на осигурителниот сектор е 3,29 пати над потребното ниво на маргината на солвентност.

Општата профитабилност е подобрена во споредба со претходната 2024 година, и тоа во двата пазарни сегмента, неживот и живот, како резултат на подобрените технички коефициенти на друштвата за осигурување, и остварените приноси од вложувањата на средствата.

Во текот на годината се интензивираа заедничките подготовки за транзиција кон новите сметководствени барања за финансиско известување за договори за осигурување, што произлегуваат од Правилникот за начинот на водење на сметководство, донесен во 2024 година од министерот за финансии. За оваа цел се реализираа неколку обуки, а Агенцијата за супервизија на осигурување (во понатамошниот текст: „АСО“) формално побара од друштвата за осигурување да вршат тестирање на билансите.

Почнувајќи од 1.1.2028 година друштвата за осигурување ќе имаат обврска да водат сметководство и да подготвуваат финансиски извештаи за договорите за осигурување и за финансиските инструменти во согласност со барањата од МСФИ 17 и МСФИ 9.

Промените во сметководствените барања, и во регулативата за солвентност на друштвата за осигурување треба да обезбедат посоодветно вреднување на средствата и обврските, навремено идентификување и соодветно управување со ризиците, и поголема сигурност во стабилноста на осигурителниот систем. Ова во крајна линија треба да биде најдобра гаранција за заштита на осигурениците и зголемување на јавната доверба во осигурувањето.

2. ЗАКОНСКА РАМКА

Законот за супервизија на осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 27/02, 98/02, 79/07, 88/08, 67/10, 44/11, 112/11, 188/13, 30/14, 43/14, 112/14, 153/15, 92/15, 23/16, 83/18 и 198/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/19, 31/20, 173/22 и 3/25), Законот за задолжително осигурување во сообраќајот („Службен весник на Република Македонија“ бр. 88/05, 70/06, 81/08, 47/11, 135/11, 112/14 и 145/15 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 220/19), Законот за доброволно здравствено осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 145/12 и 192/15), Законот за исплата на пензии и пензиски надоместоци од областа на капитално финансирано пензиско осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 11/12, 147/15, 30/16 и 103/21), Законот за спречување перење на пари и финансирање на тероризам („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.151/22 и 208/24), Закон за вложување на Република Македонија во акционерскиот капитал на Европа РЕ („Службен весник на Република Македонија“ бр. 185/11), Законот за финансиска стабилност („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 173/22) и Законот за рестриктивни мерки („Службен весник на Република Македонија“ бр. 190/17) се основна законска рамка која ги регулира условите и начинот на вршење работи на осигурување и реосигурување, начинот и условите на вршење работи на посредување во осигурувањето и спроведувањето супервизија врз работењето на друштвата за осигурување, осигурително брокерските друштва и друштвата за застапување во осигурување.

Пошироката законска рамка ја претставуваат Законот за облигационите односи, во делот што се однесува на договорите за осигурување и Законот за трговските друштва.

Законот за супервизија на осигурување ги вградува основните принципи за осигурување на Меѓународната асоцијација на осигурителни супервизори (IAIS), како и правилата содржани во првата генерација на директиви за осигурување на Европската Унија (ЕУ). Со овој закон се регулирани основањето и работењето на друштвата за осигурување, управувањето со ризици, улогата на овластените актуари, водењето на деловните книги и извештаи, внатрешната и надворешната ревизија, застапувањето и посредувањето во осигурувањето, супервизијата на друштвата за осигурување, работењето на АСО, спроведувањето на супервизијата и постапката за донесување решенија од страна на АСО, соработката со надзорни органи и тела на ЕУ, како и казнените одредби.

Задолжителното осигурување во сообраќајот е регулирано со **Законот за задолжително осигурување во сообраќајот**, кој ги регулира договорите за задолжително осигурување на моторни возила од одговорност, минималните суми на осигурување, роковите за обработка на барањата за надомест на штети од страна на друштвата за осигурување, утврдување на правото на посредување (медијација), надлежностите на Гарантниот фонд, промена на начинот на утврдување на тарифите на премии преку функционирањето на Комисија за осигурување од автомобилска одговорност и казнените одредби за друштвата за осигурување и Националното биро за осигурување. Исто така, законот предвидува обврски за осигурителните компании да назначат овластени претставници за штети во странство со цел жртвите во сообраќајни незгоди да имаат лесен и брз пристап за пријава на барањата за надомест на штети предизвикани од домашни моторни возила во странство, како и воспоставување Служба за надомест на штети, како гаранција за жртвите во сообраќајни незгоди во странство, дека дури и во случај одговорниот возач да управувал со неосигурено моторно возило, штетата ќе биде навремено обработена и исплатена. Дел од овие одредби се веќе стапени во сила, а дел ќе стапат од моментот на стекнување на полноправно членство на Република Северна Македонија во Европската Унија.

Со **Законот за доброволно здравствено осигурување** се дава законска можност и се отвора широко поле на дејствување на друштвата за осигурување за понуда на пакети на здравствени услуги кои веќе се опфатени со системот на задолжителното здравствено осигурување.

Доброволното здравствено осигурување се уредува како дополнително и приватно. Дополнителното здравствено осигурување обезбедува покривање на трошоците на име учество со лични средства при користење здравствени услуги од задолжителното здравствено осигурување (партиципација), во согласност со прописите од задолжителното здравствено осигурување и здравствена заштита. Приватното здравствено осигурување овозможува покривање на трошоците за користење на здравствените услуги за повисок стандард на здравствените услуги кои произлегуваат од задолжителното здравствено осигурување, трошоците за покривање на здравствените услуги користени во дополнителната дејност, како и за користење на здравствените услуги во здравствени установи надвор од мрежата на здравствени установи во која се врши здравствената дејност и во правните лица кои вршат изработка, издавање и сервисирање на ортопедски и други помагала.

Со **Законот за исплата на пензии и пензиски надоместоци од областа на капитално финансирано пензиско осигурување** се заокружи уредувањето на капитално финансираното пензиско осигурување во Република Северна Македонија со уредување на фазата на деакумулација, односно со Законот се регулираат исплатите на пензии од вториот и пензиски надоместоци од третиот столб. Во законот детално се уредуваат видовите исплати на пензии од втор столб (програмирани повлекувања, доживотни анuitети и нивна комбинација), видовите исплати на пензиски надоместоци од трет столб (програмирани повлекувања, анuitети, еднократни и повеќекратни исплати), карактеристиките и правилата за разните видови исплати и начинот и постапката за стекнување на право на старосна, инвалидска и семејна пензија од втор столб, како и постапката за стекнување право на пензиски надоместок од трет столб. Во законот се уредува и кои институции ќе може да вршат исплата на пензии и пензиски надоместоци од вториот и третиот столб – пензиски друштва и друштва за осигурување на живот. Исто така, заради поголема транспарентност на изборот на пензија од втор столб и пензиски надоместок од трет столб се воспоставува Централизиран електронски систем на котација преку кој ќе се доставуваат барања за котации за различни видови исплати и ќе се добиваат понуди од пензиските друштва и друштвата за осигурување.

Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам утврдува надлежност на АСО за спроведување на надзор врз осигурителниот пазар кој е предмет на регулација на овој закон, а особено во делот на примената на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

Законот за финансиска стабилност ги уредува целите, статусот, задачите и начинот на работа на Комитетот за финансиска стабилност, како и инструментите и начинот на спроведување на националната макропрудентна политика.

Законот за рестриктивни мерки им доделува дополнителни обврски на субјектите задолжени за преземање на мерки за спречување на перење пари во насока на идентификување и преземање на дејствија (финансиски мерки) против лица за кои се воведени рестриктивни мерки од страна на ЕУ или Обединети нации. Финансиските мерки „во смисла на член 5 од Законот за рестриктивни мерки се дефинирани како“ забрана за користење, пренос, конверзија, трансфер или друг вид располагање со имот, забрана на ставање на располагање на било каков имот, директно или индиректно, како и забрана за воспоставување или продолжување на деловен однос.

3. ДОМАШНО И МЕЃУНАРОДНО ОПКРУЖУВАЊЕ

Според податоците на Државен завод за статистика², и објавените месечни информации³ од страна на Народната банка во 2025 година е остварен реален раст на бруто-домашен производ (во понатамошниот текст „БДП“) од 3,5%. Ова е повисока стапка во однос на годишната стапка на пораст од 3% остварена во 2024, односно 2,6% остварена во 2023 година.

Годишната стапка на инфлација, во февруари 2026, забави и изнесува 2,9% (3,2% во претходниот месец), под влијание на прехранбената компонента, делумно поради повисоката споредбена основа од истиот период лани, кога престана да важи мерката за намалување на цените. Распонот во однос на инфлацијата во еврозоната во февруари значително се стесни и се сведе на 0,7 п.п., што е најниското ниво од јуни 2024 година, при забавување на домашната инфлација, а мало забрзување на инфлацијата во еврозоната. Сепак, очекувањата на потрошувачите дадени во февруарските анкети и натаму упатуваат на зголемување на цените во следниот период. Увозните цени релевантни за инфлацијата во еден дел се ревидирани нагоре, при тековно поизразена неизвесност и ризици за идната динамика на светските цени на примарните производи поради геополитичките конфликти.

Финансискиот систем на РС Македонија се карактеризира со релативно едноставна структура. Банкарскиот систем, а потоа задолжителните приватни пензиски фондови и друштвата за осигурување, имаат највисоко учество во активата на финансискиот систем и речиси континуирано најмногу придонесуваат за нејзиниот апсолутен раст.

Вкупната вредност на активата на сите финансиски институции што работат на финансискиот пазар во Македонија на крајот од 2024 година⁴ изнесува 1.083.036 милиони денари, што претставува 114,1% од националниот БДП.

Учеството на осигурителниот сектор (друштва за осигурување, друштва за застапување во осигурување и осигурително брокерски друштва) во вкупната финансиска структура, во 2024 година изнесува 3,72%⁵. И покрај континуираниот раст на финансискиот систем, споредбената анализа на нивоата на финансиско посредување со други земји од Централна и Југоисточна Европа упатува на скромна големина на домашниот финансиски сектор. Најголемите и најзначајните сегменти од финансискиот систем се во претежна сопственост на странски финансиски институции. Сопственичката структура и концентрацијата во одделните сегменти од финансискиот систем не бележат позначителни промени.

Пониските нивоа на финансиско посредување, надополнети со едноставната структура на финансискиот систем, покажуваат дека има простор за поголема поддршка од финансискиот сектор за економскиот раст и развој на земјата. Наспроти тоа, поради едноставната структура на финансискиот сектор со **традиционални деловни модели на финансиските институции**, малата меѓузависност на неговите сегменти и малата интегрираност со меѓународните текови, тој е **поотпорен на надворешни шокови**, а со неговата скромна големина дополнително се ограничуваат потенцијалните повратни негативни ефекти од финансискиот систем кон економијата.⁶

Банкоосигурувањето, односно соработката меѓу банките и друштвата за осигурување врз основа на договор за застапување во осигурувањето, во 2025 година го применувале осум банки (исто како претходната година), и е уште еден пример за меѓусекторска поврзаност. Кредитобарателите, во постапките на одобрување на барањата на кредит поднесени во

² <https://www.stat.mk/>

³ https://www.nbrm.mk/content/MPI%20publikacii/Najnovi_makroekonomski_pokazатели_mart_2026.pdf

⁴ Во моментот на изготвување на овој извештај сè уште не е објавен Извештајот за финансиската стабилност за 2025 година

⁵ Извештај за финансиска стабилност за 2024 година, Народна банка

⁶ Извештај за финансиска стабилност за 2024 година, Народна банка

банките, сè почесто се упатени на склучување на договори за осигурување на живот во времетраење на кредитниот однос, како и на осигурување на имотот кој е предмет на хипотека.

Меѓу секторот за лизинг и осигурителниот сектор постои инхерентна поврзаност поради регулаторната обврска да се осигурува предметот на лизинг кај некое друштво за осигурување (освен ако не е поинаку определено во договорот за лизинг). Исто така, понудата на т.н. unit-linked производи, коишто претставуваат комбинација на осигурување на животот со групно инвестирање, односно осигурување на животот при кое инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот, упатуваат на поврзаност на овој тип осигурување со движењата на финансиските пазари, односно остварувањата на инвестициските фондови. Сопственичката поврзаност којашто постои меѓу одделните финансиски институции е уште еден потенцијален канал на меѓузависност и евентуално прелевање на ризиците од еден кон друг сегмент од финансискиот систем.

При анализа и споредба на показателите за степенот на развиеност на домашниот пазар за осигурување со пазарите од регионот и пошироко, може да се заклучи дека е на приближно слично ниво на развој со земјите од поблиското окружување, но далеку под нивото на развој на просекот на земјите членки на Европската Унија. Од 17 држави во Централна и Источна Европа по индикаторот стапка на пенетрација, РС Македонија се наоѓа на 11-тото место по развиеност на осигурителниот пазар (пред Албанија, Косово, Романија, Словачка и Естонија), додека според индикаторот стапка на густина на 14-тото место (пред Албанија и Косово).

Ова, пред сè, се должи на фактот што друштвата за осигурување кај нас не се вклучени во фазата на акумулација на средства од уплатени придонеси од капитално финансирано пензиско осигурување, и сè уште се во рана фаза на развој и понуда на пакети на услуги во доменот на доброволното здравствено осигурување. Ова е поврзано и со резултатите од првото национално мерење на нивото на финансиската писменост кај возрастното население во РС Македонија, извршено во февруари 2018 година. Истото покажа агрегатно ниво на финансиска писменост од 11,8 согласно со стандардната методологија на ИНФЕ. Тоа е релативно пониско ниво во споредба со просекот на најразвиените земји во светот од Групацијата 20 од 12,7 поени, но од друга страна е споредливо со земјите од регионот. Анкетата открива дополнителни аспекти поврзани со свесноста на населението за одделните финансиски производи и нивната фактичка употреба во практика. Согласно Анкетата, возрастната популација има солидно ниво на свесност во однос на класичните банкарски производи, додека нивото на свесност во однос на производи од областа на осигурувањето е помало. Ваквите сознанија упатуваат на потреба од подобра информираност на населението во однос на предностите, но и ризиците од осигурувањето.

Табела бр. 1: Поважни индикатори за земјите од Централна и Источна Европа во 2025 година

	БДП, тековни цени (милијарди евра)	БДП по глава на жител, тековни цени (евра)	Бруто- полисирана премија (милиони евра)	Стапка на пенетрација (% во БДП)	Стапка на густина (Евра/жител)
Албанија	27,82	10.321	280	1,01%	104
Босна и Херцеговина	27,89	8.096	600	2,15%	174
Бугарија	112,43	17.797	2.685	2,39%	425
Хрватска	91,89	23.840	2.067	2,25%	536
Чешка	345,19	31.658	10.194	2,95%	935

Естонија	41,79	30.421	681	1,63%	495
Унгарија	225,87	23.636	5.090	2,25%	533
Косово	10,92	6.920	171	1,56%	108
Латвија	42,28	22.634	1.348	3,19%	722
Литванија	82,82	28.633	1.729	2,09%	598
РС Македонија	16,63	9.186	292	1,75%	161
Црна Гора	7,95	12.543	148	1,87%	234
Полска	919,43	25.149	21.437	2,33%	586
Романија	368,52	19.569	5.058	1,37%	269
Србија	88,71	13.585	n/a	n/a	n/a
Словачка	136,53	25.193	2.246	1,65%	414
Словенија	69,85	32.809	3.628	5,19%	1.704
Централна и Источна Европа- Вкупно (2025)	2.616,50	22.479	57.654	2,20%	495

Извор: XPRIMM, Годишен извештај за 2025 година

4. ПАЗАР НА ОСИГУРУВАЊЕ ВО РС МАКЕДОНИЈА

4.1. ДРУШТВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

На осигурителниот пазар на крајот од 2025 година работат 11 друштва за неживотно осигурување и 6 друштва за осигурување на живот. Едно од друштвата за осигурување, покрај работите на неживотно осигурување, има дозвола да врши и работи на реосигурување, но не превзема ризици во реосигурување.

Друштвата за осигурување на крајот на 2025 година вработуваат 2.016 лица што е зголемување во однос на состојбата на крајот од претходната, 2024 година (2024: 1.969).

4.1.1. Сопственичка структура

Нема промени во сопственичката структура на друштвата за осигурување. Притоа, 14 друштва за осигурување се дел од осигурителни групации со седиште во земји членки на ЕУ, додека три друштва за осигурување се во целосна сопственост на домашни инвеститори.

Табела бр. 2: Сопственичка структура на друштвата за осигурување (проценти)

	2024	2025
1. Странски акционери	71,41%	72,45%
1.1. Физички лица	0,42%	0,42%
1.2. Нефинансиски правни лица	2,63%	2,62%
1.3. Финансиски институции	68,36%	69,41%
2. Домашни акционери	28,56%	27,53%
2.1. Физички лица	6,24%	6,27%
2.2. Нефинансиски правни лица	0,43%	0,37%
2.3. Финансиски институции	21,89%	20,89%
3. Држава	0,02%	0,02%
Вкупно	100,00%	100,00%

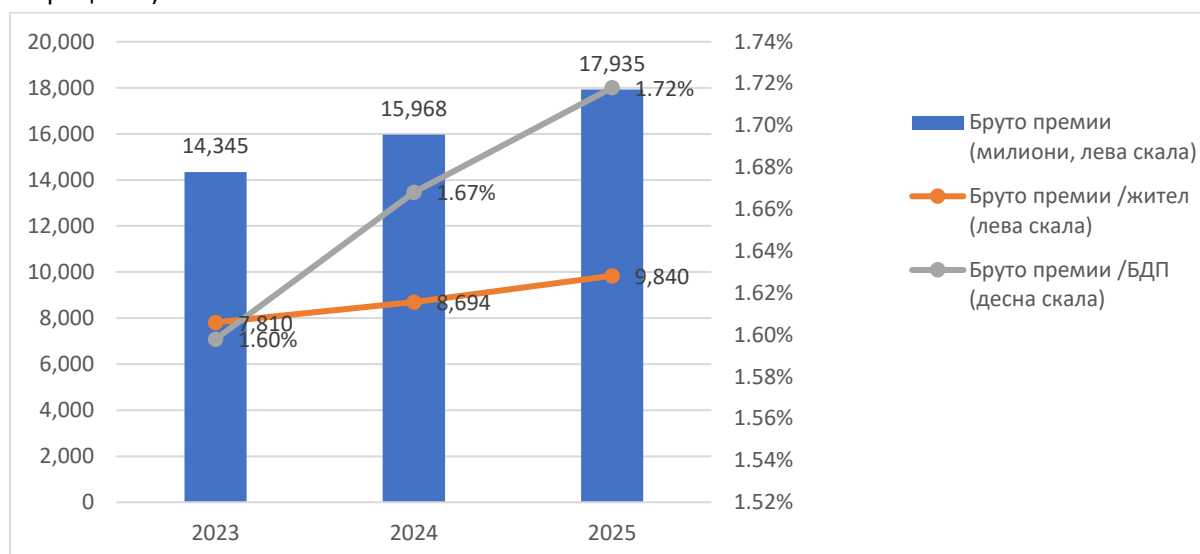
Извор: АСО

4.1.2. Степен на развиеност

Основни показатели со кои се мери степенот на развиеноста на пазарот на осигурување, се степенот на пенетрација и степенот на густина⁷. Податоците за нивото на пенетрација на осигурувањето во 2025 година покажуваат дека вкупната БПП во земјава учествува со 1,72% во бруто домашниот производ, што е за 0,05% повисоко од претходната година (2024: 1,67%). Додека, степенот на густина во 2025 година изнесува 9.840 денари по жител, што е зголемување од 13,18% во однос на претходната година (графикон бр. 1).

⁷Степенот на пенетрација се пресметува како однос на бруто полисираната премија и бруто домашниот производ, а степенот на густина како однос на бруто полисираната премија и бројот на жители во земјата.

Графикон бр. 1: Показатели на развој на пазарот на осигурување (милиони денари; десна оскла – проценти)

Извор: Министерство за финансии, АСО

Осигурителниот сектор сè уште се карактеризира со ниска концентрација што е предуслов за функционална пазарна конкуренција. Херфиндал-индексот, пресметан преку БПП, во 2025 година изнесува 821,68 (2024: 812,35). Сличен резултат покажува мерењето на индексот преку средствата на друштвата за осигурување на 795,01 во 2025 година (2024: 822,12)⁸.

Анализирано по групи на осигурувања, повисока концентрација е присутна кај осигурувањето на живот, поради малиот број друштва во овој домен. Кај друштвата за осигурување на живот Херфиндал-индексот, мерен според БПП, изнесува 2.119,78 (2024: 2.127,59), додека пак, мерен според средствата на друштвата, е 2.411,94 (2024: 2.520,11).

Кај неживотното осигурување показателите покажуваат пониска концентрација во однос на осигурувањето на живот, при што мерењето преку Херфиндал-индексот според БПП во 2025 година изнесува 1.116,46 (2024: 1.107,54), додека истиот показател измерен преку средствата изнесува 1.159,55 (2024: 1.179,47).

Показателот ЦР5⁹, измерен преку учеството во БПП, кај друштвата за неживотно осигурување, во 2025 бележи зголемување и изнесува 64,60% (2024: 63,39%).

Во продолжение следуваат табели каде се прикажани движењата на Херфиндал-индексот и показателот за концентрација на првите пет друштва за осигурување (ЦР5):

⁸Херфиндал-индексот се пресметува според формулата:

$$HI = \sum_{i=1}^n (S)_i^2$$

каде што S е учество на секое друштво за осигурување во вкупните средства (бруто-полисирана премија) на осигурителниот сектор, а n е вкупниот број институции во соодветниот сегмент. Кога индексот се движи во интервал од 1.000 единици до 1.800 единици, нивото на концентрација на осигурителниот сектор се смета за прифатливо.

⁹ЦР5 показателот претставува учество на првите 5 друштва за осигурување со најголемо учество во вкупната структура.

Табела бр. 3: Херфиндал-индекс и показател ЦР5 мерен според БПП

БПП	2024		2025	
	Херфиндал	CR5	Херфиндал	CR5
Цел сектор	812,35	51,90%	821,68	53,11%
Неживот	1.107,54	63,39%	1.116,46	64,60%
Живот	2.127,59	99,30%	2.119,78	98,55%

Извор: АСО

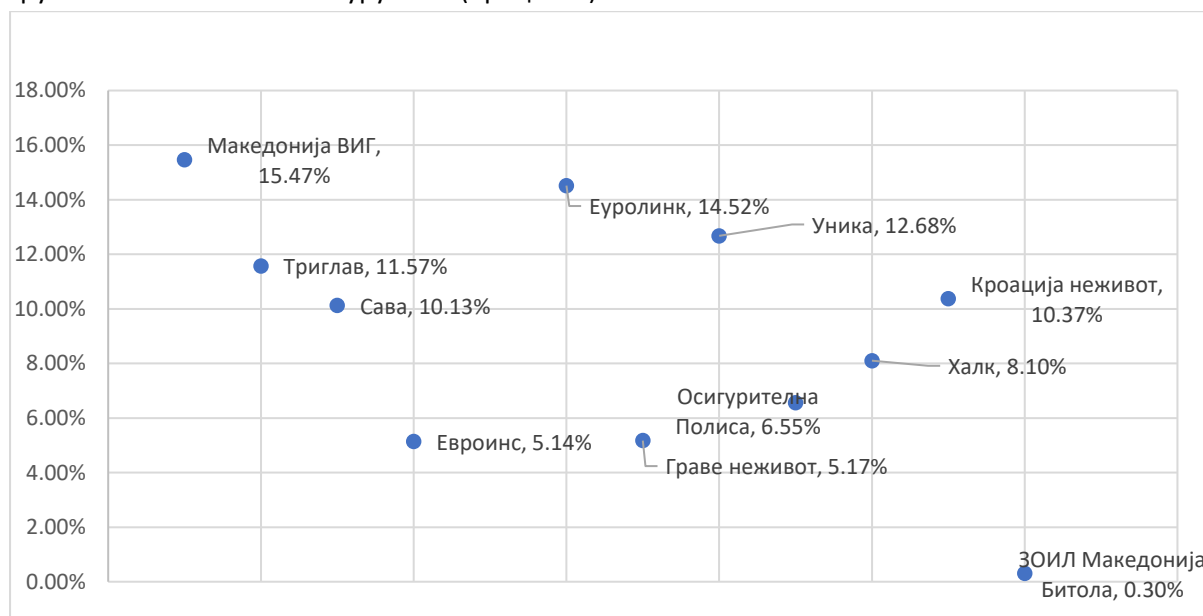
Табела бр. 4: Херфиндал-индекс и показател ЦР5 мерен според средствата

Актива	2024		2025	
	Херфиндал	CR5	Херфиндал	CR5
Цел сектор	822,12	53,23%	795,01	52,80%
Неживот	1.179,47	63,43%	1.159,55	64,79%
Живот	2.520,11	98,34%	2.411,94	98,38%

Извор: АСО

На крајот на 2025 година, пазарната концентрација во делот на неживотното осигурување е намалена, а 6 друштва за осигурување го преминуваат прагот на учество со над 10% во вкупната БПП (графикон бр. 2).

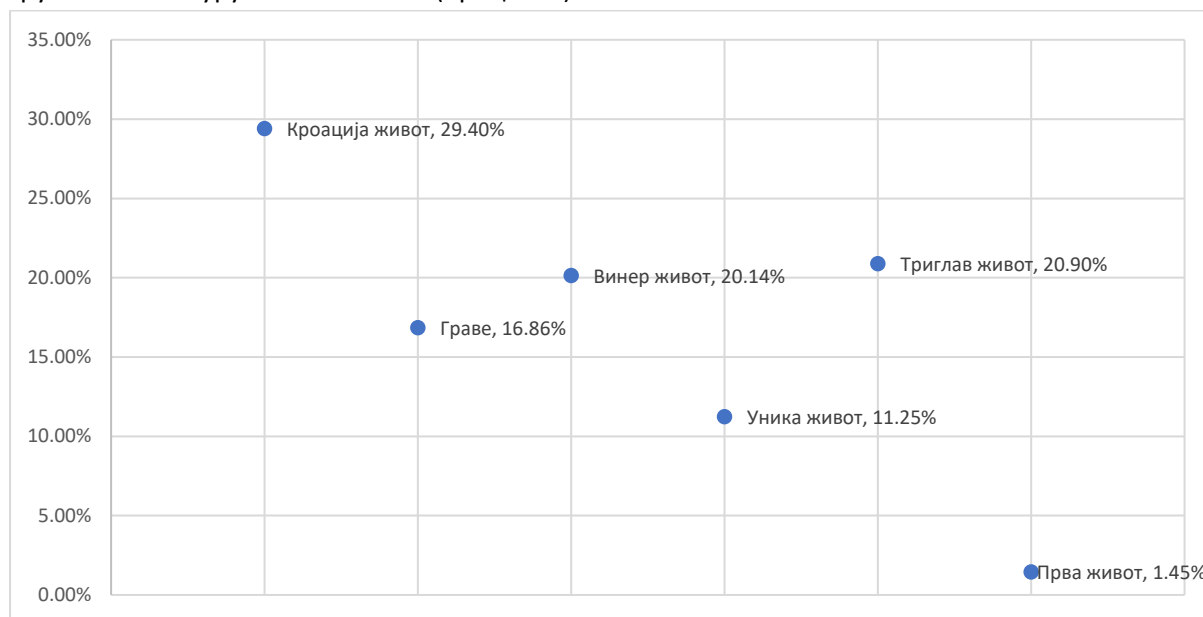
Графикон бр. 2: Пазарна концентрација според бруто полисираната премија во 2025 година, во групата на неживотно осигурување (проценти)

Извор: АСО

Во групата на осигурување на живот, продолжува растот на конкуренцијата односно пазарните учества на двете најстари друштва за осигурување на живот се намалуваат за сметка на растот на пазарните учества на друштвата за осигурување кои се од поново време присутни на домашниот осигурителен пазар (графикон бр. 3).

Графикон бр. 3: Пазарна концентрација според бруто полисираната премија во 2025 година, во групата на осигурување на живот (проценти)

Извор: АСО

4.1.3. Бруто-полисирана премија (БПП)

БПП во осигурувањето и реосигурувањето кај друштвата за неживотно осигурување ги вклучува сите износи на премија кои се договорени (полисирани) во тековниот пресметковен период, без разлика дали истите во целост или делумно се однесуваат на наредниот период, додека кај осигурувањето на живот вкупната полисирана премија ги вклучува сите премии платени до крајот на пресметковниот период.

Како и претходната, и во 2025 година е остварен двоцифрен пораст на БПП. Во 2025 година е остварена БПП во вкупен износ од 17.934.568 илјади денари (табела бр. 5), што претставува раст од 12,31% во однос на БПП остварена во 2024 година (2024: 15.968.235 илјади денари).

Табела бр. 5: Бруто полисирана премија по класи на осигурување (илјади денари)

Класа на осигурување	Бруто полисирана премија (БПП)		Динамика	Учество во вкупната БПП	
	2024	2025		2024	2025
01. Осигурување од незгода	846.482	903.575	6,74%	5,30%	5,04%
02. Здравствено осигурување	1.327.563	1.474.844	11,09%	8,31%	8,22%
03. Осигурување на моторни возила-каска	1.359.846	1.512.462	11,22%	8,52%	8,43%
05. Осигурување на воздухоплови-каска	98.552	98.465	-0,09%	0,62%	0,55%
06. Осигурување на пловни објекти-каска	2.016	2.208	9,52%	0,01%	0,01%
07. Осигурување на стока во превоз-карга	118.258	116.236	-1,71%	0,74%	0,65%
08. Осигурување на имот од пожар	1.014.449	1.387.454	36,77%	6,35%	7,74%
09. Останати осигурувања на имоти	1.511.839	1.695.997	12,18%	9,47%	9,46%
10. Автоодговорност	5.913.184	6.403.358	8,29%	37,03%	35,70%

11. Осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови	15.091	14.713	-2,51%	0,09%	0,08%
12. Осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти	4.802	5.827	21,34%	0,03%	0,03%
13. Останати осигурувања од одговорност	365.465	473.802	29,64%	2,29%	2,64%
14. Кредити	104.677	211.545	102,09%	0,66%	1,18%
15. Осигурување на гаранции	195,6	890	355,01%	0,00%	0,00%
16. Осигурување од финансиски загуби	98.196	111.811	13,87%	0,61%	0,62%
17. Правна заштита	3	1	-66,67%	0,00%	0,00%
18. Осигурување на туристичка помош	293.564	331.478	12,92%	1,84%	1,85%
19. Осигурување на живот	2.099.615	2.168.733	3,29%	13,15%	12,09%
20. Брак или породување	0		#DIV/0!	0,00%	0
21. Осигурување на живот кога инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	794.436	1.021.169	28,54%	4,98%	5,69%
ВКУПНО	15.968.235	17.934.568	12,31%	100,00%	100,00%
ВКУПНО НЕЖИВОТ	13.074.184	14.744.666	12,78%	81,88%	82,21%
ВКУПНО ЖИВОТ	2.894.051	3.189.902	10,22%	18,12%	17,79%

Извор: АСО

Позитивен тренд е присутен во двата сегменти на осигурувањето, со тоа што во делот за неживотно осигурување е остварена БПП во износ од 14.744.666 илјади денари (2024: 13.074.184 илјади денари), или истата изнесува 82,21% од вкупната БПП на осигурителниот сектор, и претставува зголемување од 12,78% во споредба со 2024 година. Во текот на 2025 година не е реализирана премија за реосигурување (2024: 0).

Поединечно, во споредба со 2024 година, три друштва за неживотно осигурување бележат пад кај БПП, додека пак останатите друштва за неживотно осигурување бележат раст на премиите (табела бр. 6).

Табела бр. 6: Бруто-полисирана премија по друштва за неживотно осигурување (илјади денари)

БР.	Друштво за осигурување	Бруто полисирана премија (БПП)		Динамика	Учество во вкупната БПП	
		2024	2025	24/23	2024	2025
1	МАКЕДОНИЈА	2.305.980	2.280.489	-1,11%	17,64%	15,47%
2	ЕУРОЛИНК	1.492.125	2.140.315	43,44%	11,41%	14,52%
3	СИГАЛ	1.499.856	1.869.022	24,61%	11,47%	12,68%
4	ТРИГЛАВ	1.618.108	1.705.753	5,42%	12,38%	11,57%
5	КРОАЦИЈА НЕЖИВОТ	1.263.908	1.529.314	21,00%	9,67%	10,37%
6	САВА	1.371.245	1.493.577	8,92%	10,49%	10,13%
7	ХАЛК	957.397	1.194.364	24,75%	7,32%	8,10%
8	ОСИГУРИТЕЛНА ПОЛИСА	898.203	966.128	7,56%	6,87%	6,55%
9	ГРАВЕ НЕЖИВОТ	722.416	762.583	5,56%	5,53%	5,17%
10	ЕВРОИНС	890.981	758.271	-14,89%	6,81%	5,14%
11	ЗОИЛ Македонија Битола	53.965	44.850	-16,89%	0,41%	0,30%
	ВКУПНО НЕЖИВОТ	13.074.184	14.744.666	12,78%	100,00%	100,00%

Извор: АСО

Во делот за осигурување на живот остварена е БПП во износ од 3.189.902 илјади денари (2024: 2.894.051 илјади денари), што претставува 17,79% од вкупната БПП на осигурителниот сектор. Овој пазарен сегмент бележи годишен раст од 10,22%.

Само едно друштво за осигурување на живот полисирало понизок износ на премија во 2025, споредено со 2024 година, додека пак останатите пет друштва бележат двоцифрен раст на БПП (табела бр. 7).

Табела бр. 7: Бруто-полисирана премија по друштва за осигурување на живот (илјади денари)

БР.	Друштво за осигурување	Бруто полисирана премија (БПП)		Динамика	Учество во вкупната БПП	
		2024	2025		2024	2025
1	КРОАЦИА ЖИВОТ	825.045	937.892	13,68%	28,51%	29,40%
2	ТРИГЛАВ ЖИВОТ	592.125	666.641	12,58%	20,46%	20,90%
3	ВИНЕР ЖИВОТ	583.955	642.548	10,03%	20,18%	20,14%
4	ГРАВЕ	555.531	537.760	-3,20%	19,20%	16,86%
5	СИГАЛ ЖИВОТ	317.226	358.793	13,10%	10,96%	11,25%
6	ПРВА ЖИВОТ	20.170	46.268	129,39%	0,70%	1,45%
ВКУПНО ЖИВОТ		2.894.051	3.189.902	10,22%	100,00%	100,00%

Извор: АСО

Еден од најсоодветните показатели за обемот на извршените работи на друштвата за осигурување е анализата на обемот на извршените работи по различните класи на осигурување. Ваквиот табеларен приказ овозможува анализа на дистрибуцијата на премијата за различни класи на осигурување по друштва за осигурување, односно дава одговор на прашањето во кои осигурителни продукти се специјализирани одделни друштва. На тој начин, преку податоците за БПП по класи на осигурување, конзистентно на прикажаните податоци во годишните извештаи од претходните години, дополнително е прикажана пазарната структура на сите друштва за осигурување во 2025 година (табела бр. 8).

Табела бр. 8: Бруто-полисирана премија за периодот 01.01.2025 – 31.12.2025 (илјади денари)

Ред. бр.	Класа на осигурување	Триглав	Сава	Евроинс	Еуролинк	Сигал	Осигурителна Полиса	Кроација неживот	Халк	Граве неживот	Македонија ВИГ	Зоил Македонија Битола	Вкупно неживот
01	01. Незгода	126.537	86.520	47.381	103.878	68.077	48.014	159.205	84.682	33.914	144.256	1.111	903.575
02	02. Здравствено	248.844	145.901	17.108	222.869	166.081	0	265.752	152.565	0	255.724	0	1.474.844
03	03. Каско моторни возила	197.872	273.746	89.796	159.676	133.620	142.471	139.316	148.222	25.943	197.679	4.121	1.512.462
04	04. Каско шински возила	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
05	05. Каско воздухоплови	0	0	0	76.232	4.698	857	16.678	0	0	0	0	98.465
06	06. Каско пловни објекти	185	1.088	39	31	66	330	0	167	0	302	0	2.208
07	07. Карго	26.714	5.366	18.644	5.995	14.488	3.271	5.009	6.290	0	30.459	0	116.236
08	08. Имот од пожар и др. опасн.	123.781	110.380	59.530	540.034	63.265	72.896	78.756	91.422	4.272	242.982	136	1.387.454
09	09. Имот останато	241.534	191.343	71.086	309.830	206.762	36.555	109.554	110.032	2.257	416.954	90	1.695.997
10	10. АО (вкупно)	493.424	575.893	428.070	487.397	1.119.900	603.400	691.160	400.791	688.972	875.224	39.127	6.403.358
11	11. Одговорност воздухоплови	475	0	0	8.843	420	2.784	2.133	0	0	58	0	14.713
12	12. Одговорност пловни објекти	344	1.311	95	947	758	795	247	491	0	839	0	5.827
13	13. Општа одговорност	50.838	21.308	12.692	168.752	51.388	27.993	22.624	53.298	846	64.013	50	473.802
14	14. Кредити	63.284	13.038	1.110	0	0	0	7.257	110.955	0	15.901	0	211.545
15	15. Гаранции	0	0	431	278	0	0	0	181	0	0	0	890
16	16. Финансиски загуби	61.180	8.791	176	503	12.757	0	883	16.668	0	10.853	0	111.811
17	17. Правна заштита	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
18	18. Туристичка помош	70.741	58.892	12.113	55.050	26.742	26.762	30.739	18.600	6.379	25.245	215	331.478
	ВКУПНО НЕЖИВОТ	1.705.753	1.493.577	758.271	2.140.315	1.869.022	966.128	1.529.314	1.194.364	762.583	2.280.489	44.850	14.744.666

Ред. бр.	Класа на осигурување	Триглав живот	Кроација живот	Граве	Винер живот	Сигал живот	Прва живот	Вкупно живот
19	19. Живот	478.219	724.907	439.099	261.014	239.660	25.834	2.168.733
20	20. Брак и породување	0	0	0	0	0	0	0
21	21. Удели во инвест. фондови	188.422	212.985	98.661	381.534	119.133	20.434	1.021.169
	Вкупно живот	666.641	937.892	537.760	642.548	358.793	46.268	3.189.902

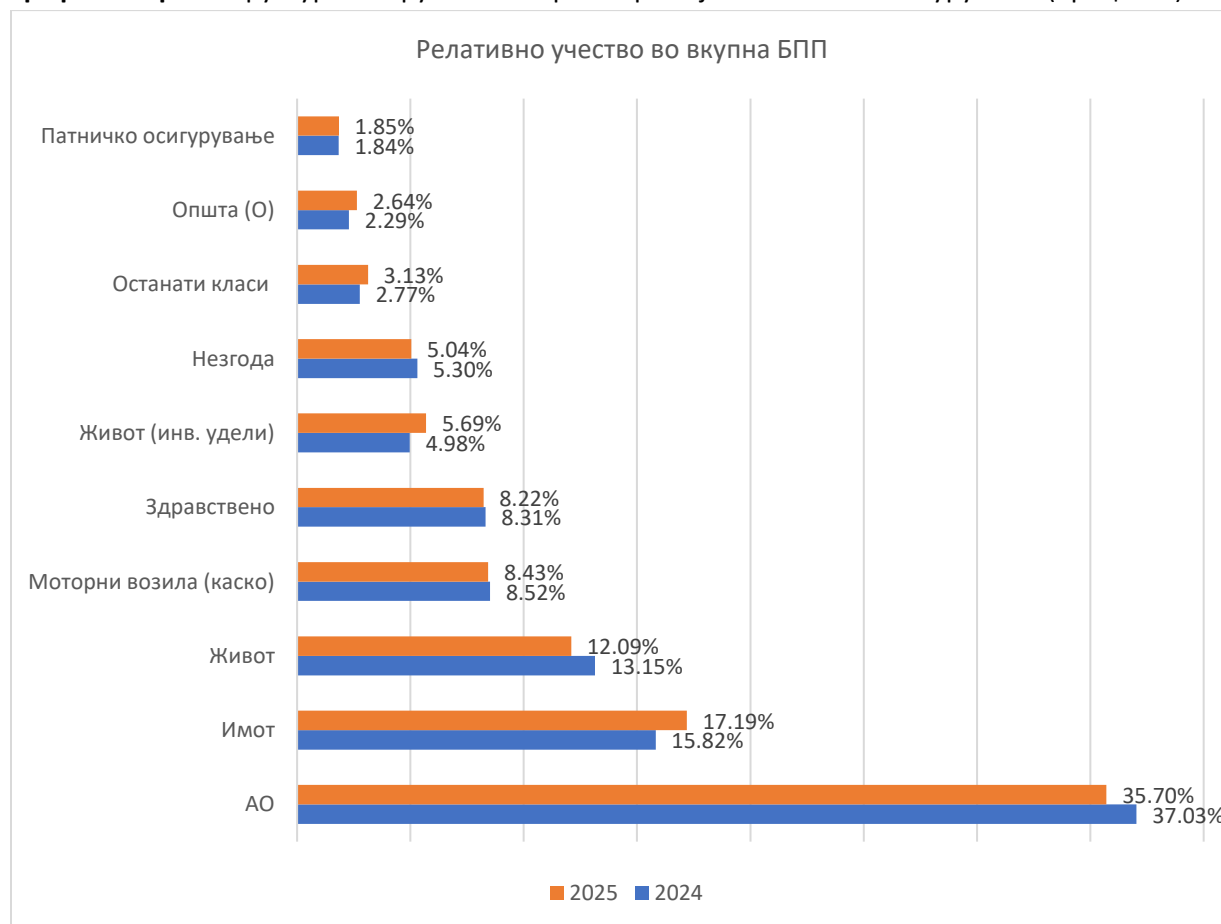
Вкупно:	17.934.568
----------------	-------------------

Извор: АСО

4.1.4. Структура на БПП

Во вкупната БПП најзначајно учество и понатаму има осигурувањето на моторните возила со 44,14% (2024: 45,55%), кое се состои од доминантното осигурување од автомобилска одговорност (премии од полиси за задолжително осигурување од АО и зелени карти) кое учествува со 35,7% (2024: 37,03%) и од доброволното осигурување на моторни возила (каска) кое учествува со 8,43% (2024: 8,52%). Значајно место во структурата на БПП има осигурувањето на имот со 17,19% (2024: 15,82%), осигурувањето на живот со учество од 17,79% (2024: 18,12%), како и здравственото, и осигурувањето на лица од последици на несреќен случај (незгода), кои заедно учествуваат со 13,26% во вкупната БПП во 2025 година (2024: 13,61%). Структурата по позначајните класи на осигурување, како и споредбата со 2024 година, е претставена на графиконот бр. 4.

Графикон бр. 4: Структура на бруто полисирана премија по класи на осигурување (проценти)

Извор: АСО

Зголемување на БПП од 8,29% во однос на 2024 година е забележано во класата за осигурување од автомобилска одговорност (АО) со вкупна премија во износ од 6.403.358 илјади денари (2024: 5.913.179 илјади денари), а пораснат е и бројот на склучени договори за 7,68%. Најголем дел, односно 71,23% од вкупната премија за осигурување од АО, или во апсолутен износ 4.561.357 илјади денари, се од продадени полиси за задолжително осигурување од АО (ЗАО), кое обезбедува покритење само за штети предизвикани на територијата на земјата. Премија во износ од 1.522.432 илјади денари во 2025 година е полисирана од издадени зелени карти, што претставува

23,78% од вкупната БПП за осигурување од АО. Зелената карта обезбедува покритее за штети предизвикани во странство.

Структурата и промените во полисираната премија за осигурување од АО е прикажана во следната табела:

Табела бр. 9: Структура на БПП за осигурување од АО, во илјади денари

Вид на осигурување од АО	2024	2025	промена во %	2024	2025
Задолжително осигурување од АО	4.258.873	4.561.357	7,10%	72,02%	71,23%
Зелен картон (ЗК)	1.367.351	1.522.432	11,34%	23,12%	23,78%
Гранично осигурување (ГР)	170.103	193.084	13,51%	2,88%	3,02%
Осигурување од одговорност на возачот за примена роба	116.853	126.484	8,24%	1,98%	1,98%
Вкупно	5.913.179	6.403.357	8,29%	100,00%	100,00%

Извор: АСО

Кај каско осигурувањето на моторни возила, исто така, има зголемување од 11,22% и вкупна премија во износ од 1.512.462 илјади денари (2024: 1.359.846 илјади денари), при истовремен пораст на бројот на склучени договори од 5,95%. Извесно е влијанието на инфлацијата на порастот на просечната премија за осигурување на моторни возила (каска) во 2025, но и претходните две години, кога, исто така, е забележан повисок релативен пораст на БПП во однос на релативниот пораст на бројот на склучените договори.

Осигурувањето на имот бележи раст од 22,05%, а годишната БПП во оваа класа изнесува 3.083.450 илјади денари (2024: 2.526.288 илјади денари), и нешто поумерен раст на бројот на склучени договори од 6,32%. Историски највисокиот износ на БПП во класата на осигурување на имот е поради осигурувања на имот склучени со странски изведувач на големи градежни работи на територијата на РС Македонија. Поради висината на ризиците превземени во осигурување, истите се соодветно пренесени во реосигурување, поради што се забележува значителен пораст на учеството на реосигурителите во бруто техничките резерви на пазарот, на крајот од 2025 година.

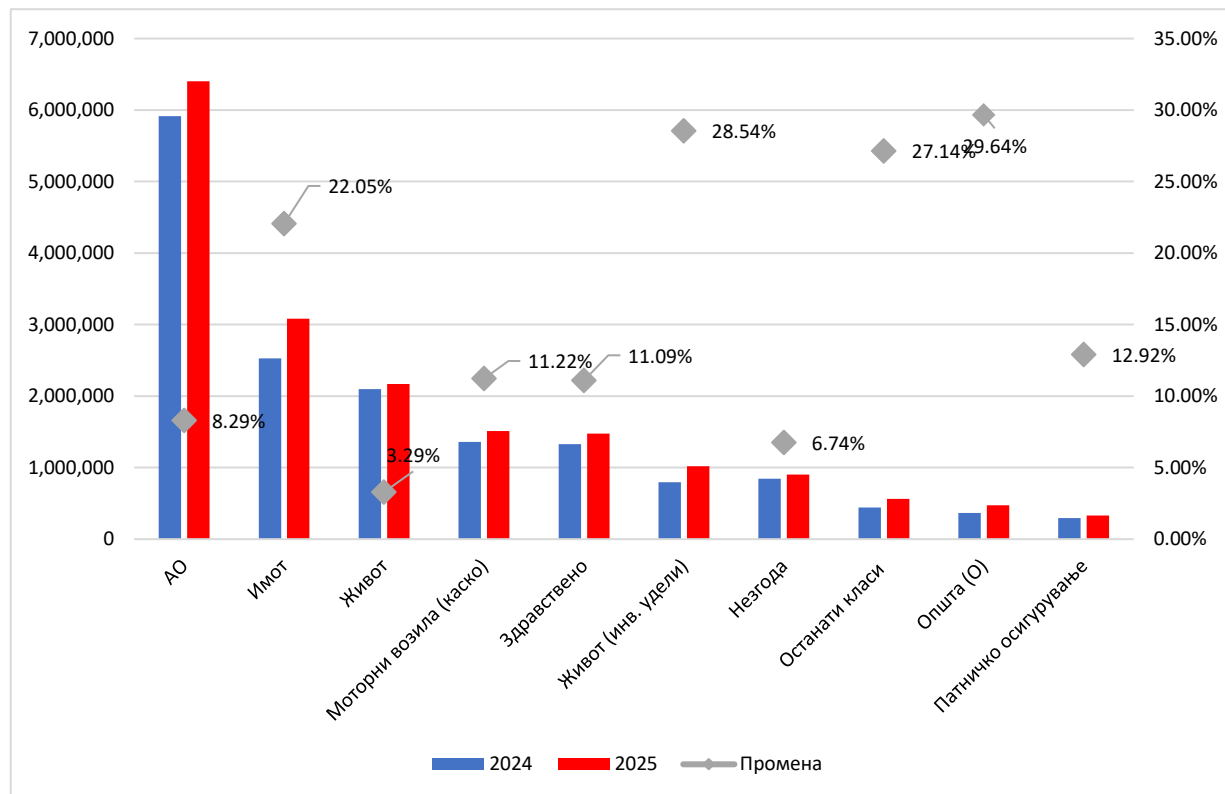
Агрегираните пазарни статистички податоци покажуваат негативни трендови на земјоделското осигурување. Осигурувањето на посеви и плодови, и добиток е застапено со незначителни 5,12% во вкупната годишна премија за осигурување на имот. Во 2025 година БПП од земјоделските осигурувања изнесува само 157.848 илјади денари, што е дури за 44% помалку од премијата која друштвата за осигурување ја полисирале во претходната 2024 година по овој основ (2024: 282.300 илјади денари). Пад има и на вкупниот број на склучени договори за земјоделски осигурувања. Во 2025 година биле склучени вкупно 1.973 договори што е за 33% помалку од бројот на склучени договори во претходната година (2024: 2.943 договори).

Од друга страна, пак, задржан е позитивниот тренд на годишен раст на доброволното здравствено осигурување. Во сегментот на неживотните осигурувања, во 2025 година склучени се вкупно 49.259 договори за здравствено осигурување (2024: 40.971 договори) со вкупна БПП од 1.474.844 илјади денари (2024: 1.327.563 илјади денари), што во споредба со 2024 година претставува зголемување за 20,23% на бројот на склучени договори, односно раст за 11,09% на вкупната БПП.

Осигурувањата на лица од последици на несреќен случај (незгода) бележат раст и во бројот на склучени договори и во БПП. Вкупната годишна БПП во оваа класа на неживотно осигурување изнесува 903.575 илјади денари што е за 6,74% повеќе од 2024 година (2024: 846.482 илјади денари). Вкупниот број на склучени договори во 2025 е 880.087, додека пак во 2024 година изнесувал 815.351 денари.

На графиконот бр. 5 е прикажан трендот на БПП по позначајни класи на осигурување.

Графикон бр. 5: Тренд на бруто-полисираната премија по класи на осигурување (илјади денари; десна оск – проценти)

Извор: АСО

Кај осигурувањето на живот е остварена БПП во износ од 3.189.902 илјади денари (2024: 2.894.052 илјади денари), што претставува пораст од 10,22%, при што осигурувањето на живот учествува со 17,79% во вкупната БПП на осигурителниот сектор.

Кај основното осигурување на живот (ризици од класа 19 од членот 5 од ЗСО) е остварен позитивен тренд кај БПП која изнесува 2.168.733 илјади денари (2024: 2.099.615 илјади денари) што претставува раст од 3,29%.

По основ на осигурување на живот поврзано со вложувања во инвестициски фондови кога инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот (класа 21 од членот 5 од ЗСО) вкупно полисирана е премија од 1.021.169 илјади денари, што претставува годишен раст од 28,54%. Полисираната премија по овие договори во 2024 година изнесувала 794.437 илјади денари.

Во следната табела е прикажана структурата на бруто полисираната премија за осигурување на живот во 2025 година, споредено со претходната 2024 година.

Табела бр. 10: Бруто полисирана премија за осигурување на живот, во илјади денари

	Класа	Вкупно 2024	Вкупно 2025	Промена 25/24	Учество 2024	Учество 2025
Осигурување на живот	19	2.099.615	2.168.733	3,29%	76,43%	67,99%
вкупно основно осигурување на живот		1.949.031	1.983.583	1,77%	71,24%	62,18%
мешано осигурување		767.196	869.214	13,30%	32,43%	27,25%
смрт (терминско)		773.570	726.701	-6,06%	24,10%	22,78%
Доживување		186.485	173.291	-7,08%	5,92%	5,43%
мешано осигурување со ТБС		218.453	209.745	-3,99%	8,65%	6,58%
смрт (доживотно)		3.326	4.631	39,24%	0,14%	0,15%
вкупно дополнително осигурување		147.362	185.150	25,64%	5,20%	5,80%
несреќен случај (смрт)		39.132	53.676	37,16%	1,15%	1,68%
несреќен случај (инвалидитет)		85.929	87.110	1,37%	3,24%	2,73%
здравствено (останато)		22.301	44.364	98,93%	0,79%	1,39%
вкупно рентно осигурување		3.222	0	-100,00%	0,01%	0,00%
Осигурување на живот кога инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	21	794.436	1.021.169	28,54%	23,57%	32,01%
Вкупно		2.894.051	3.189.902	10,22%	100,00%	100,00%

Извор: АСО

Податоците за бруто полисираните премии разложени според видовите производи, односно ризици кои се покриени со овие производи, се еден од индикаторите кои ја потврдуваат тезата дека се намалува учеството на традиционалните, т.н. мешовити, осигурувања на живот кои имаат штедна компонента, за сметка на пораст на т.н. ризико осигурувања на живот кои покриваат само ризик смрт, односно пораст на договорите за осигурување на живот каде вложените средства од премии се пренасочуваат во купување на удели издадени од инвестициски фондови и каде осигуреникот го носи ризикот од вложувањата на друштвата што управуваат со овие инвестициски фондови.

Цената по која друштвото за осигурување ги купува уделите од инвестицискиот фонд во име и за сметка на осигуреникот се пазарните, односно берзанските цени во периодот кога осигуреникот ја плаќа договорената премија на друштвото за осигурување. Договорите се долгорочни, односно осигуреникот најчесто уплаќа премија во повеќегодишен период. Обврската на друштвото за осигурување кон осигуреникот зависи од пазарната вредност на уделите на датумот на пресметка. Доколку стекнувањата на удели во име и за сметка на осигуреникот биле направени во периоди кога биле ниски пазарните вредности на уделите, и доколку договорената обврска на друштвото за осигурување кон осигуреникот настане во временски период кога пазарните вредности на уделите се повисоки, осигуреникот би остварил добивка, односно би добил повеќе парични средства од вкупните вложувања односно уплати на премии. И обратно, доколку во време на уплати на премии кон друштвото за осигурување вредноста на уделот била висока, а во време на исплата на договорените обврски кон осигуреникот вредноста на уделите е ниска, осигуреникот треба да знае дека ќе добие помалку отколку што вложил, односно ќе има загуба. Затоа за овие производи се вели дека осигуреникот го носи ризикот од промената на пазарната вредност на вложените средства.

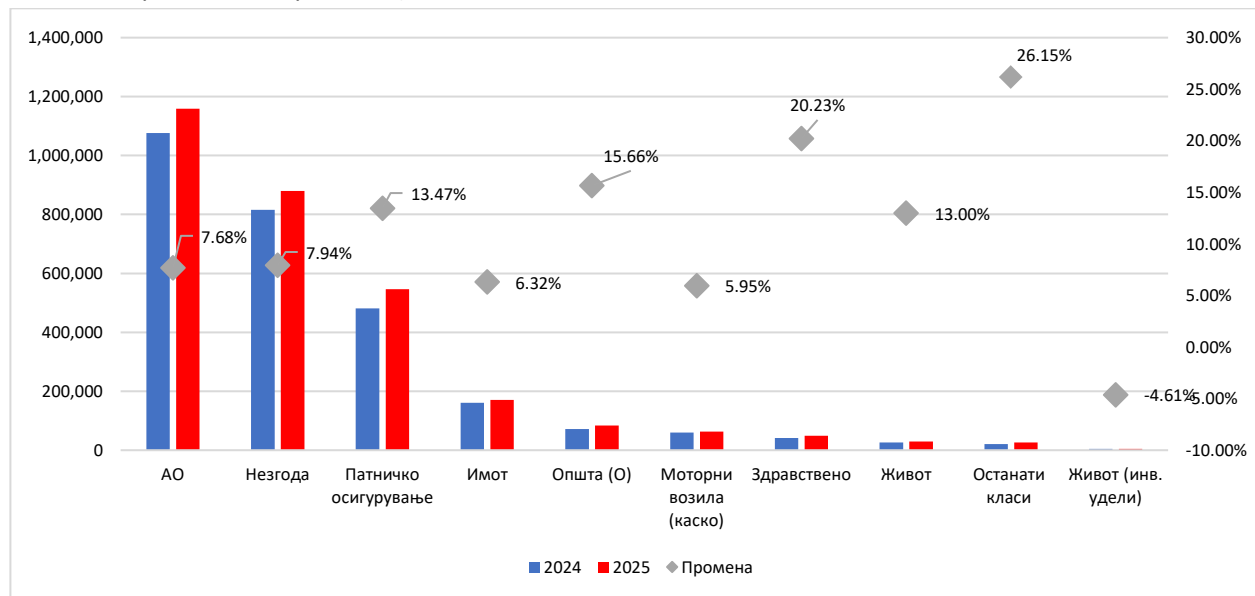
Во оваа смисла АСО во континуитет спроведува едукативни настани со цел поголемо информирање на осигурениците за карактеристиките, поволностите и ризиците, поврзани со вложените средства во овие производи.

Вкупната вредност на уделите во инвестициски фондови на 31.12.2025 изнесува 2.814.488 илјади денари, што претставува 17,63% од вкупната актива на друштвата за осигурување на живот (31.12.2024: 2.043.602 илјади денари, 14,2% од активата).

Средствата по овие полиси за осигурување на живот се вложени во удели издадени од инвестициски фондови со кои управуваат четири друштва: ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје, КБ Инвест АД Скопје, НЛБ Фондови АД Скопје и Вега Фондови АД Скопје. Најголем дел, или 62,9% од вкупните вложувања на средствата од УЛ полисите се во удели издадени од отворениот инвестициски фонд ВФП Премиум Акции, со кој управува друштвото ВФП Фонд Менаџмент. Пазарен лидер во продажбата на овие осигурувања, и во вкупната пазарна вредност на уделите стекнати во име и за сметка на осигурениците е Винер живот.

Во текот на 2025 година друштвата за осигурување склучиле 2.137.954 договори (полиси) за осигурување, што е зголемување за 7,77% во однос на 2024 година кога беа склучени 1.983.783 договори. Од вкупниот број склучени договори, 2.103.899 полиси се во рамките на неживотно осигурување, што претставува зголемување за 7,73% во споредба со бројот на договори во 2024 година (2024: 1.952.862 договори), додека 34.055 се договори за осигурување на живот, односно зголемување за 10,14% во однос на 2024 година, кога се склучиле вкупно 30.921 договори за осигурување на живот. Промената на бројот на склучени договори по позначајните¹⁰ класи на осигурување е претставена на графиконот бр. 6.

Графикон бр. 6: Склучени договори кај друштвата за осигурување (лева оска - број; десна оска – годишна промена во проценти)

Извор: АСО

¹⁰ На веб страната на АСО <https://aso.mk/izveshtaj-za-rabota-na-drushtvata-za-osiguruvanje-za-period-1-1-31-12-2025-godina/> се објавени агрегирани годишни статистички податоци за бројот на склучени договори за осигурување по класи на осигурување, и одделно за различни покритија по полисите за осигурување од АО, како и за осигурувањата на живот.

4.1.5. Бруто исплатени штети (БИШ)

Друштвата за осигурување во 2025 година исплатиле бруто-износ на штети од 6.797.492 илјади денари (табела бр. 11). Во споредба со 2024 година, бруто-исплатените штети се зголемени за 8,37% (2024: 6.272.470 илјади денари). Учеството на реосигурувањето во бруто-исплатените штети изнесува 904.571 илјади денари, што претставува 13,3% од вкупните бруто исплатени штети во годината.

Табела бр. 11: Исплатени штети по класи на осигурување (илјади денари)

Класа на осигурување	2024	2025	Промена	учество 2024	учество 2025
АО	2.432.841	2.522.267	3,68%	38,79%	37,11%
Живот	943.704	1.045.993	10,84%	15,05%	15,39%
Здравствено	843.263	923.932	9,57%	13,44%	13,59%
Моторни возила (каска)	763.995	754.892	-1,19%	12,18%	11,11%
Имот	623.811	748.933	20,06%	9,95%	11,02%
Незгода	396.140	432.088	9,07%	6,32%	6,36%
Живот (инв. удели)	103.660	174.581	68,42%	1,65%	2,57%
Патничко осигурување	132.046	105.652	-19,99%	2,11%	1,55%
Останати класи	8.343	68.369	719,48%	0,13%	1,01%
Општа (О)	24.667	20.785	-15,74%	0,39%	0,31%
Вкупно неживот	5.225.106	5.576.918	6,73%	83,30%	82,04%
Вкупно живот	1.047.364	1.220.574	16,54%	16,70%	17,96%
Вкупно	6.272.470	6.797.492	8,37%	100,00%	100,00%

Извор: АСО

Во структурата на бруто исплатени штети, најголемо учество имаат штетите по основ на осигурување од автоодговорност со 37,11%, потоа следуваат исплатените штети за осигурување на живот со 15,39%, доброволното здравствено осигурување со 13,59%, штетите за осигурување на моторни возила каска 11,11%, штетите за имотно осигурување со учество од 11,02%, од вкупно исплатените штети.

Слично на учеството во премијата за осигурување од АО, најголем процент или 82% од вкупниот износ на исплатени штети по осигурувања од АО се по полиси за задолжително осигурување од АО, или во апсолутен износ 2.068.926 илјади денари. По основ на издадени зелени карти, во 2025 година биле исплатени вкупен износ од 403.330 илјади денари, што претставува 16% од вкупно исплатените штети по основ на осигурување од АО.

Табела бр. 12: Структура на БИШ за осигурување од АО, во илјади денари

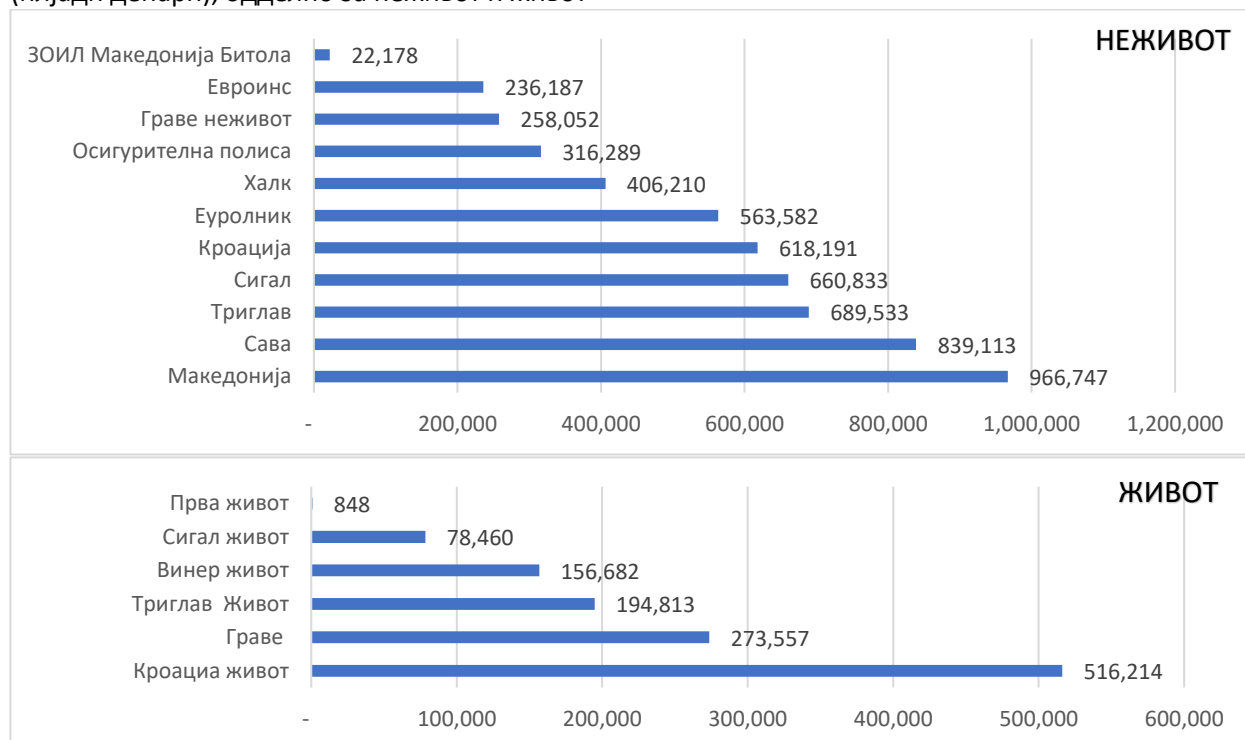
Вид на осигурување од АО	2024	2025	промена во %	2024	2025
Задолжително осигурување од АО	1.936.434	2.068.926	6,84%	79,60%	82,03%
Зелен картон (ЗК)	449.158	403.330	-10,20%	18,46%	15,99%
Гранично осигурување (ГР)	2.430	10.417	328,67%	0,10%	0,41%
Осигурување од одговорност на возачот за примена роба	44.819	39.595	-11,66%	1,84%	1,57%
Вкупно	2.432.841	2.522.268	3,68%	100,00%	100,00%

Извор: АСО

Од вкупно исплатените 748.932 илјади денари штети по основ на осигурување на имот, 65.525 илјади денари или 8,75% се исплатени по основ на земјоделското осигурување на посеви, плодови и добиток. Во 2024 година по овој основ бил исплатен вкупен износ од 162.189 илјади денари, што претставувало 26% од вкупниот годишен исплатен износ на штети по осигурувања на имот.

На графиконот бр. 7 е прикажано поединечното учество на друштвата за осигурување во вкупниот износ на исплатени штети за 2025 година.

Графикон бр. 7: Учество на друштвата за осигурување во бруто исплатените штети во 2025 година (илјади денари), одделно за неживот и живот

Извор: АСО

Доколку се анализира бројот на исплатени барања за надомест на штети и осигурени суми по одделни класи на осигурување, може да се забележи дека и во 2025 година, како и претходната, најголем број од исплатените барања за надомест на штети поднесени до друштвата за осигурување се по основ на доброволното здравствено осигурување. Високиот број на решени барања за надомест на штети во оваа класа на осигурување сугерира на релативно низок поединечно исплатен износ. Во просек¹¹, по поединечно барање, друштвата за осигурување исплаќале 10.666 денари надомест по овие полиси. Колку за споредба, просечно исплатената штета по основ на осигурување од автомобилска одговорност во 2025 година изнесувала 77.004 денари (пресметка врз основа на податоци од табела бр. 11 и 13).

Табела бр. 13: Број на исплатени штети

Класа на осигурување	2024	2025	Промена
Здравствено	81.360	86.627	6,47%
АО	32.528	32.755	0,70%
Незгода	8.858	8.591	-3,01%
Моторни возила (каска)	8.450	8.024	-5,04%
Имот	6.933	5.396	-22,17%
Живот	5.134	5.084	-0,97%
Патничко осигурување	5.162	4.757	-7,85%
Живот (инв. удели)	600	708	18,00%
Општа (О)	469	370	-21,11%
Останати класи	144	118	-18,06%
Неживот	143.904	146.608	1,88%
Живот	5.734	5.792	1,01%
Вкупно	149.638	152.400	1,85%

Извор: АСО

4.1.5.1. Претставки од осигуреници

Во случај кога осигуреникот, односно корисникот на осигурувањето смета дека друштвото за осигурување не се придржува кон одредбите од договорот за осигурување, истиот може да достави претставка до:

- 1) соодветната организациона единица надлежна за решавање на спорови меѓу договорни страни во рамки на друштвото за осигурување;
- 2) службата за внатрешна ревизија во друштвото за осигурување;
- 3) организацијата за заштита на потрошувачи и
- 4) Агенцијата за супервизија на осигурување.

Во 2025 година, до друштвата за осигурување се поднесени 7.202 претставки што е за 12,20% повеќе во споредба со 2024 година (2024: 6.419 поднесени претставки). Од вкупно поднесените

¹¹ Просечно исплатениот износ по една штета, по поединечна класа на осигурување, е пресметана како однос помеѓу исплатените износи на штети од табелата бр. 11 и бројот на исплатени штети од табелата бр. 13.

претставки, 22,48% се решени позитивно (2024: 23,04%), односно во корист на осигуреникот/корисникот на осигурувањето, а 62,98% се со негативен одговор (2024: 63,22%).

Во табела бр. 14 се презентирани податоци за број и исход на доставени и решени претставки по друштва за осигурување.

Табела бр. 14: Поднесени претставки од осигуреници до друштвата за осигурување во 2025 година

Назив на субјект	Број на претстави	Број на позитивно решени претстави	Број на негативно решени претстави	Број на делумно решени претстави	Број на претставки кои се во процес на одлучување	Број на претстави за кои е постапено во рокот	% пазарно учество во однос на БПП	% на број на претставки во однос на број на ликвидирани/исплатени штети	% на претставки во ДОО од вкупни претставки (цел пазар)	% на негативно одлучени претставки во број на претставки (во друштвото)
Винер Лајф	27	12	15	0	0	27	3,58%	3,34%	0,37%	55,56%
Граве живот	36	19	15	0	2	34	3,00%	3,03%	0,50%	41,67%
Кроациа живот	82	15	67	0	0	82	5,23%	3,23%	1,14%	81,71%
Прва живот	2	1	1	0	0	2	0,26%	28,57%	0,03%	50,00%
Сигал Лајф	3	2	1	0	0	3	2,00%	0,62%	0,04%	33,33%
Триглав живот	12	3	8	0	1	11	3,72%	1,56%	0,17%	66,67%
Граве неживот	580	49	519	0	12	568	4,25%	13,28%	8,05%	89,48%
Евроинс	280	10	182	76	12	268	4,23%	6,00%	3,89%	65,00%
Еуролинк	418	33	262	82	41	377	11,93%	2,18%	5,80%	62,68%
Зоил Македонија	12	12	0	0	0	12	0,25%	4,11%	0,17%	0,00%
Кроација неживот	627	135	402	53	37	590	8,53%	2,63%	8,71%	64,11%
Македонија осигурување	1.321	303	912	67	39	1.282	12,72%	4,71%	18,34%	69,04%
Осигурителна полиса	489	168	283	0	38	451	5,39%	10,74%	6,79%	57,87%
Сава	661	279	310	34	38	623	8,33%	4,60%	9,18%	46,90%

Сигал	918	388	469	31	30	888	10,42%	6,13%	12,75%	51,09%
Триглав	1237	3	856	378	0	1236	9,51%	5,66%	17,18%	69,20%
Халк осигурување	497	187	234	0	76	421	6,66%	4,76%	6,90%	47,08%
Вкупно неживот	7.040	1.567	4.429	721	323	6.716	82,21%	4,80%	97,75%	62,91%
Вкупно живот	162	52	107	0	3	159	17,79%	2,80%	2,25%	66,05%
Вкупно	7.202	1.619	4.536	721	326	6.875	100,00%	4,73%	100,00%	62,98%

Извор: АСО

Друштва за осигурување со најголем број на претставки во 2025 година во апсолутни износи се Триглав и Македонија Осигурување. Како процент на претставки во вкупно исплатените штети на секое друштво за осигурување најмногу се издвојуваат: Прва живот, Граве неживот и Осигурителна полиса. Доколку се земе во предвид пазарното учество во БПП на секое друштво за осигурување и учеството на претставките на друштвата за осигурување во однос на вкупниот број на претставки, следните друштва за осигурување имаат поголемо учество во вкупниот број на претставки од нивното пазарно учество во БПП: Триглав, Македонија Осигурување, Сигал, Осигурителна полиса, Сава, Халк осигурување и Кроација неживот. Анализирајќи ја, пак, респонзивноста на друштвата за осигурување од аспект на начинот на кој истите ги решаваат претставките од осигуренците позитивно односно негативно се забележува висок процент на негативно одлучени претставки скоро кај сите друштва за осигурување на живот, а од друштвата за неживотно осигурување се издвојуваат Граве неживот, Македонија Осигурување, Триглав, Евроинс, Еуролинк и Кроација неживот.

Осигурениците, корисниците на осигурување и трети оштетени лица имаат право да поднесат претставка и до АСО за работата на друштвата за осигурување и реосигурување, осигурително брокерските друштва, друштвата за застапување во осигурување, застапниците во осигурување и Националното биро за осигурување, но само доколку претходно писмено се обратиле до субјектот и притоа не се задоволни од одговорот или ако субјектот не одлучил по претставката и писмено не го известил подносителот на истата во законскиот рок од 30 дена од денот кога истата уредно ја примил.

Во 2025 година, до АСО беа поднесени 395 претставки што претставува пораст од 35,74% во однос на 2024 година кога беа поднесени 291 претставка. 10,63% (2024: 12,03%) од вкупно поднесените претставки до АСО се решени во корист на подносителот на претставката, а 72,66% (2024: 72,16%) се решени негативно. Од вкупно поднесените претставки, 31,90% се однесуваат за постапувања по договори за осигурување за автомобилска одговорност, 11,90% за осигурување од незгода, 24,05% за здравствено осигурување, 6,33% за осигурување на имот и останатите се во врска со договори за осигурување од останатите класи на осигурување.

Во табела бр. 15 се презентирани податоци за број и исход на доставени претставки до АСО по субјекти на осигурување.

Табела бр. 15: Поднесени претставки од осигуреници до АСО во 2025 година

Назив на субјект	Број на претставки	Број на позитивно решени претставки	Број на негативно решени претставки	Број на претставки кои се во процес на одлучување	Број на повлечени претставки	Број на поднесени претставки без основ за постапување
Халк Осигурување	8	2	6	0	0	50
ЗОИЛ Македонија	2	1	1	0	0	
Евроинс	22	0	20	2	0	
Граве неживот	15	2	12	1	0	
Македонија Осигурување	66	6	58	2	0	
Уника неживот	33	7	23	2	1	
Осигурителна полиса	17	1	14	2	0	
Триглав	68	9	55	4	0	
Еуролинк	29	4	25	0	0	
Сава	24	5	17	1	1	
Кроација неживот	40	4	36	0	0	
Кроација живот	6	1	5	0	0	
Граве живот	2	0	2	0	0	
Уника живот	2	0	2	0	0	
Винер живот	6	0	6	0	0	
Триглав живот	2	0	2	0	0	
Минт Инс	1	0	1	0	0	
Осигурителен брокер	1	0	1	0	0	
Национално биро за осигурување	1	0	1	0	0	
Вкупно	395	42	287	14	2	50

Извор: АСО

Најчести причини за поднесување на претставки до АСО, а во врска работењето на субјектите на осигурување, се: проблеми при примена на Европски извештај, незадоволство во однос на висината на износот на штета, различна судска пракса, спорни вонсудски спогодби, проблеми при склучување/обнова на договор за осигурување, недоволна комуникација за штетата со оштетените, пресметка на бонус/малус, необјаснување на условите под кои се склучува договорот за осигурување од страна на агентите и др.

Поднесените претставки содржат значајни информации за АСО да продолжи со понатамошни активности во насока на заштита на осигурениците, а преку дополнителна супервизија, и превентивни едукативни објави и настапи за поедноставено презентирање на јавноста за содржината на договорите за осигурување.

Паралелно со процесот на супервизија и постапување по претставки, АСО во извештајниот период ги интензивираше активностите насочени кон подобрување на финасиската писменост на

јавноста со цел подобра информираност на населението за ризиците и предностите од осигурувањето. Во оваа насока се применува систематски интегриран пристап кој опфаќа:

- финансиска едукација – преку едукативни кампањи, воспоставување веб-портал за едукација, интерактивни настани, соработка со образовни институции, промоција преку медиуми, објавување анализи и извештаи, интеграција на едукацијата во процесот на заштита на потрошувачите АСО ја зголемува свесноста на јавноста за ризиците и улогата на осигурувањето, правата и обврските на осигурениците и важноста од финансиското планирање;
- финансиска инклузија – преку активности и политики што поттикнуваат пристап до финансиски производи за сите граѓани, АСО придонесува кон намалување на нееднаквоста и градење отпорна заедница. На тој начин се поттикнува развојот на иновативните активности, дигитални решенија и подобрување на пристапноста до осигурување во рурални и помалку развиени подрачја; и
- континуирана координација на друштвата за осигурување за промовирање на финансиската едукација како дел од заштитата на осигурениците со цел градење доверба кај потрошувачите, подобра информираност и поефикасно справување со ризиците.

4.1.6. Средства и извори на средства

4.1.6.1. Структура на средствата

Вкупната актива на друштвата за осигурување на 31.12.2025 година изнесува 41.698.307 илјади денари и е поголема за 13,3% во однос на состојбата на крајот од 2024 година (31.12.2024: 36.802.229 илјади денари).

Доколку се анализира структурата на средствата по друштва за осигурување, може да се заклучи дека главна категорија кај друштвата за осигурување на живот се вложувањата во државни должнички хартии од вредност, вложувања на средствата од unit-linked осигурителните производи, и депозити во банки. Од друга страна пак, друштвата за неживотно осигурување имаат поразнолика структура на средствата, каде вложувањата во државни должнички хартии од вредност и депозити во банки претставуваат 51,25% од вкупната вредност на активата, додека пак, останатите средства се побарувањата (во најголем дел по основ на одложена наплата на премии), дел од бруто-техничките резерви пренесен во реосигурување, недвижностите и останатите материјални и нематеријални средства, вложувањата во удели во отворени инвестициски фондови, активните временски разграничувања, вложувањата во акции, како и вложувањата во гарантниот фонд при Националното биро за осигурување.

На страната на активата во сегментот на неживот, забележлив е порастот на учеството на реосигурителите во бруто техничките резерви и побарувањата, што произлегува од ефектот на повеќегодишните договори за осигурување, склучени во годината, со кои се превземени значајни ризици во осигурување. Осигуреник е правно лице кое изведува големи градежни зафати на територијата на РС Македонија. Покрај ова, забележителен пораст, во двата сегмента, е кај недвижностите и опремата, што произлегува од новите сметководствени барања за евиденција на наемите во финансиското известување на друштвата за осигурување.

Вредноста на одделните категории на средства, и процентуалното учество во вкупните средства, на последниот ден од 2025 и 2024 година, за сегментот на неживотни осигурувања и осигурување на живот се прикажани во табелите бр. 16 и 17 респективно.

Табела бр. 16: Структура на средствата на друштвата за неживотно осигурување (илјади денари)

Категорија на средство	31.12.2024	31.12.2025	Учество 2024	Учество 2025	Промена 24/23
Државни (МКД) хартии од вредност	6.935.925	7.805.774	30,89%	30,32%	12,54%
Депозити во банки и пари	5.257.311	5.389.772	23,42%	20,93%	2,52%
Побарувања	3.254.323	3.796.427	14,50%	14,75%	16,66%
Дел од бруто техничките резерви во реосигурување	2.194.317	3.058.721	9,77%	11,88%	39,39%
Недвижности, нематеријални и материјални средства	1.604.251	2.277.288	7,15%	8,85%	41,95%
АВР – Активни временски разграничувања	1.577.115	1.808.423	7,02%	7,02%	14,67%
Удели во отворени инвестициски фондови	1.078.032	1.081.305	4,80%	4,20%	0,30%
Акции	324.284	308.744	1,44%	1,20%	-4,79%
Удели во Националното биро за осигурување	185.170	185.785	0,82%	0,72%	0,33%
Останати средства	40.073	34.076	0,18%	0,13%	-14,96%
Вкупна актива, Неживот	22.450.802	25.746.316	100,00%	100,00%	14,68%

Извор: АСО

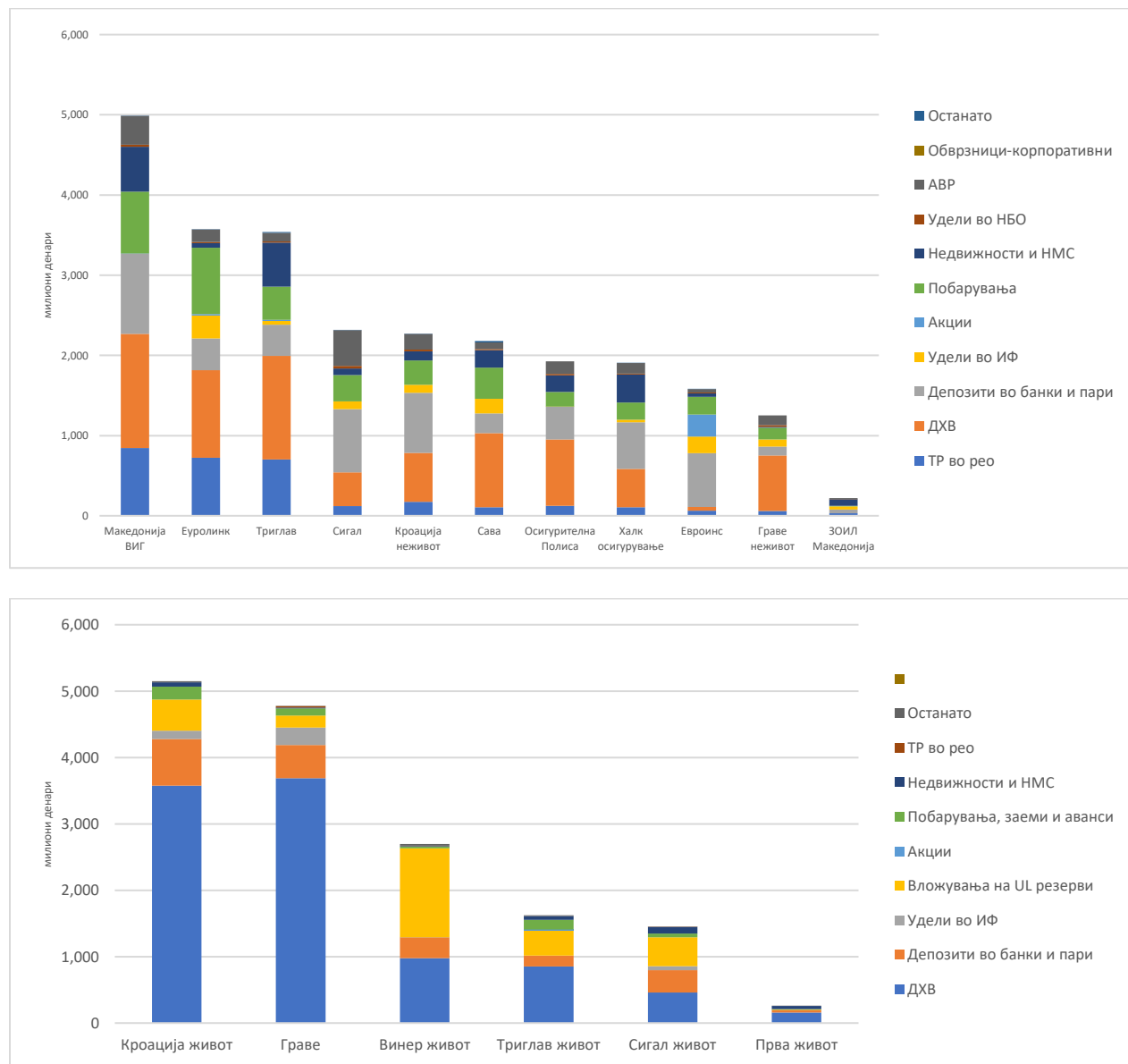
Табела бр. 17: Структура на средствата на друштвата за осигурување на живот (илјади денари)

Категорија на средство	31.12.2024	31.12.2025	Учество 2024	Учество 2025	Промена 25/24
Државни (МКД) хартии од вредност	9.018.747	9.713.380	62,84%	60,89%	7,70%
Вложувања на средствата од посебната резерва по unit-linked договорите за осигурување на живот	2.043.602	2.814.488	14,24%	17,64%	37,72%
Депозити во банки и пари	2.028.053	2.053.571	14,13%	12,87%	1,26%
Побарувања, заеми и аванси	479.506	531.668	3,34%	3,33%	10,88%
Удели во отворени инвестициски фондови	424.015	447.038	2,95%	2,80%	5,43%
Недвижности, нематеријални и материјални средства	235.144	292.092	1,64%	1,83%	24,22%
Останати средства	77.530	60.239	0,54%	0,38%	-22,30%
Дел од бруто техничките резерви во реосигурување	27.681	21.368	0,19%	0,13%	-22,80%
Акции	17.149	18.148	0,12%	0,11%	5,82%
Вкупна актива, живот	14.351.427	15.951.992	100,00%	100,00%	11,15%

Извор: АСО

Структурата на учеството на друштвата за осигурување во вкупните средства на осигурителниот сектор е прикажана на графиконот бр. 8.

Графикон бр. 8: Структура на активата на друштвата за осигурување на 31.12.2025 година, одделно за неживот и живот

Извор: АСО

4.1.6.2. Структура на извори на средства

Најголемо учество, или 57,43% од вкупните извори на средства на друштвата за осигурување се бруто техничките резерви (2024: 59,17%). Во однос на состојбата на крајот од претходната година, истите имаат годишен пораст од 10%.

Во следните две табели се прикажани, одвоено за неживот и живот, структурата на изворите на средства на 31.12.2025 и на 31.12.2024.

Табела бр. 18: Структура на извори на средства на друштвата за неживотно осигурување (во илјади денари)

Извори на средства	31.12.2024	31.12.2025	Учество 2024	Учество 2025	Промена 25/24
Бруто технички резерви	12.669.186	14.396.999	56,43%	55,92%	13,64%
Основен капитал	7.097.714	7.664.968	31,61%	29,77%	7,99%
ПВР – Пасивни временски разграничувања	976.048	1.391.234	4,35%	5,40%	42,54%
Обврски од осигурување	612.875	1.056.410	2,73%	4,10%	72,37%
Обврски кон реосигурители	508.354	574.184	2,26%	2,23%	12,95%
Дополнителен капитал (ревалоризациона резерва и субординиран долг)	330.860	324.369	1,47%	1,26%	-1,96%
Останати обврски	165.395	206.419	0,74%	0,80%	24,80%
Обврски по основ на финансиски вложувања	90.370	131.731	0,40%	0,51%	45,77%
Вкупно неживот	22.450.802	25.746.316	100,00%	100,00%	14,68%

Извор: АСО

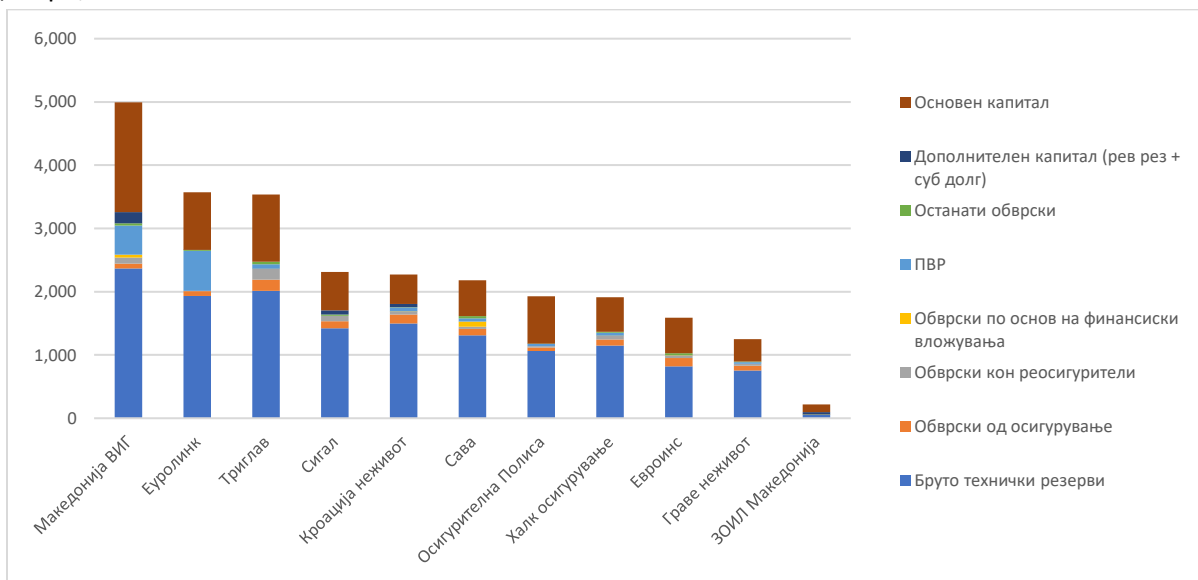
Табела бр. 19: Структура на извори на средства на друштвата за осигурување на живот (во илјади денари)

Извори на средства	31.12.2024	31.12.2025	Учество 2024	Учество 2025	Промена 25/24
Бруто технички резерви	9.105.527	9.548.765	63,45%	59,86%	4,87%
Основен капитал	2.791.484	3.087.282	19,45%	19,35%	10,60%
Посебна резерва за unit-linked договорите	2.058.302	2.814.488	14,34%	17,64%	36,74%
Обврски од осигурување	264.272	336.759	1,84%	2,11%	27,43%
Останати обврски	60.874	104.351	0,42%	0,65%	71,42%
Дополнителен капитал (ревалоризациона резерва и субординиран долг)	22.037	27.960	0,15%	0,18%	26,88%
ПВР – Пасивни временски разграничувања	37.229	21.122	0,26%	0,13%	-43,27%
Обврски кон реосигурители	11.702	11.265	0,08%	0,07%	-3,73%
Вкупно живот	14.351.427	15.951.992	100,00%	100,00%	11,15%

Извор: АСО

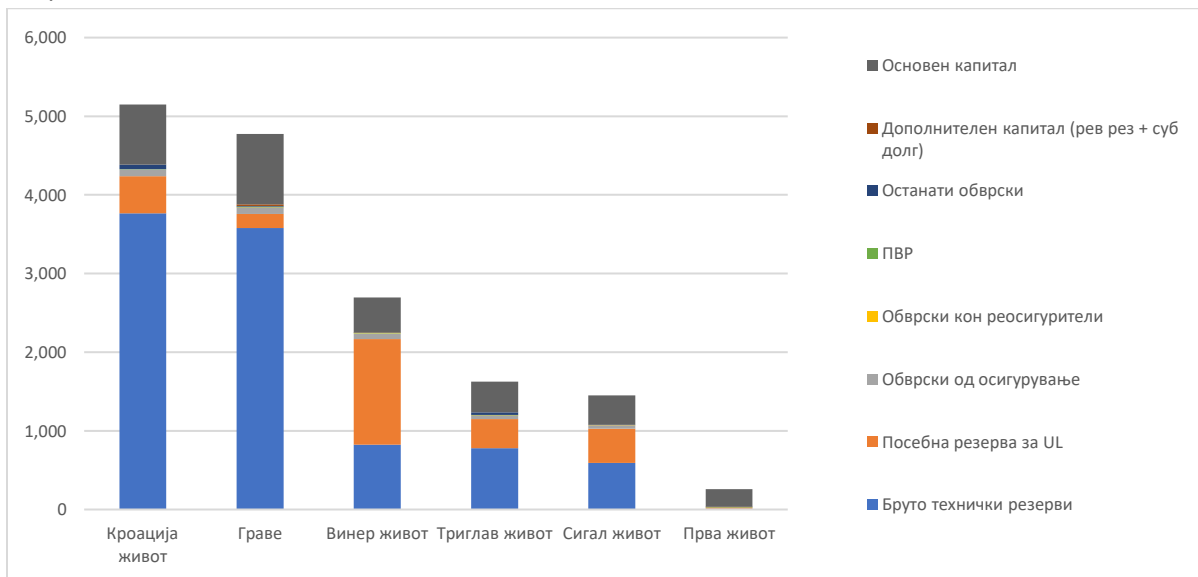
Во следните два графикони е прикажана структурата на изворите на средства, по друштва за осигурување на 31.12.2025 година.

Графикон бр. 9: Структура на извори на средства , друштва за осигурување - неживот, во милиони денари, на 31.12.2025

Извор: АСО

Графикон бр. 10: Структура на извори на средства , друштва за осигурување - живот, во милиони денари, на 31.12.2025

Извор: АСО

4.1.7. Технички резерви

Вкупниот износ на технички резерви (бруто) на друштвата за осигурување што вршат работи на неживотно осигурување на крајот на 2025 година изнесува 14.396.999 илјади денари, и истите се пораснати за 13,64% во споредба со состојбата на крајот од претходната година (31.12.2024: 12.669.186 илјади денари).

Вкупниот износ на технички резерви (брuto) на друштвата за осигурување што вршат работи на осигурување во групата на осигурување на живот изнесува 9.548.765 илјади денари, што претставува годишен раст од 4,87% (31.12.2024: 9.105.527 илјади денари).

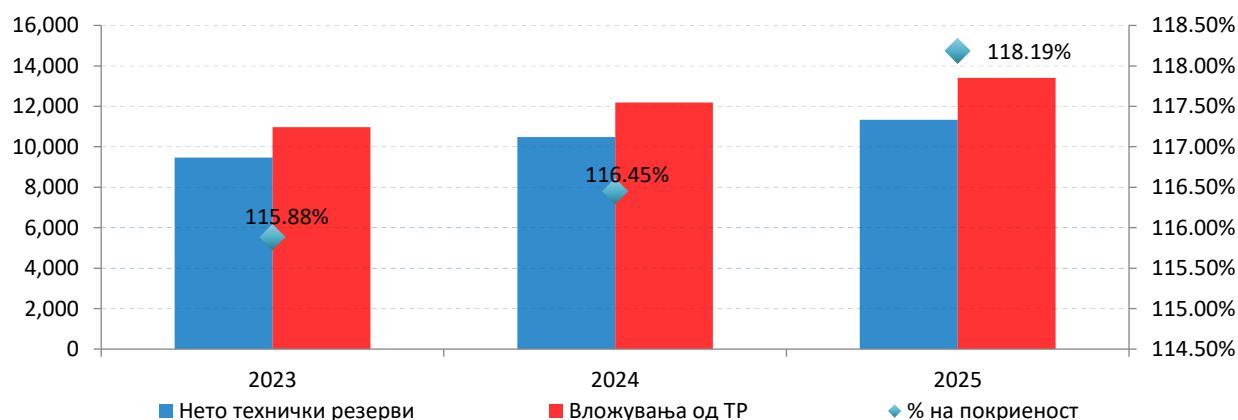
Во сегментот на неживотните осигурувања, најголемо учество имаат резервите за штети и резервите за преносни премии, а кај осигурувањата на живот најзначајно место зазема математичката резерва¹².

4.1.8. Средства кои ги покриваат техничките резерви

Средствата кои ги покриваат техничките резерви, се средствата кои служат за покривање на обврските на друштвото за осигурување кои произлегуваат од договорите за осигурување, како и за покривање на можните загуби во однос на оние ризици поврзани со вршење работи на осигурување, за кои друштвото за осигурување е должно да издвои средства за покривање на нето технички резерви. Друштвото за осигурување е должно да вложува средства во висина барем еднаква на вредноста на техничките резерви, нето од реосигурување, во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурување и во согласност со Правилникот за видови и карактеристики на средствата кои ги покриваат техничките резерви и средствата кои ја покриваат математичката резерва, како и детално пласирање и ограничување на тие вложувања и нивно вреднување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 64/11, 127/14, 61/16, 36/19, 107/20 и 118/22).

Вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките резерви кај друштвата за неживотно осигурување, на крајот на 2025 година изнесуваа 13.400.222 илјади денари и покриваат 118,2% од вкупните нето-технички резерви (31.12.2024: 12.197.608 илјади денари). Задржан е трендот на раст на нето техничките резерви, но и на вложувањата во категории на инструменти кои според законот се прифатливо покриваат на техничките резерви.

Графикон бр. 11: Покриеност на нето техничките резерви кај друштвата за неживотно осигурување (милиони денари; десна оска – проценти)

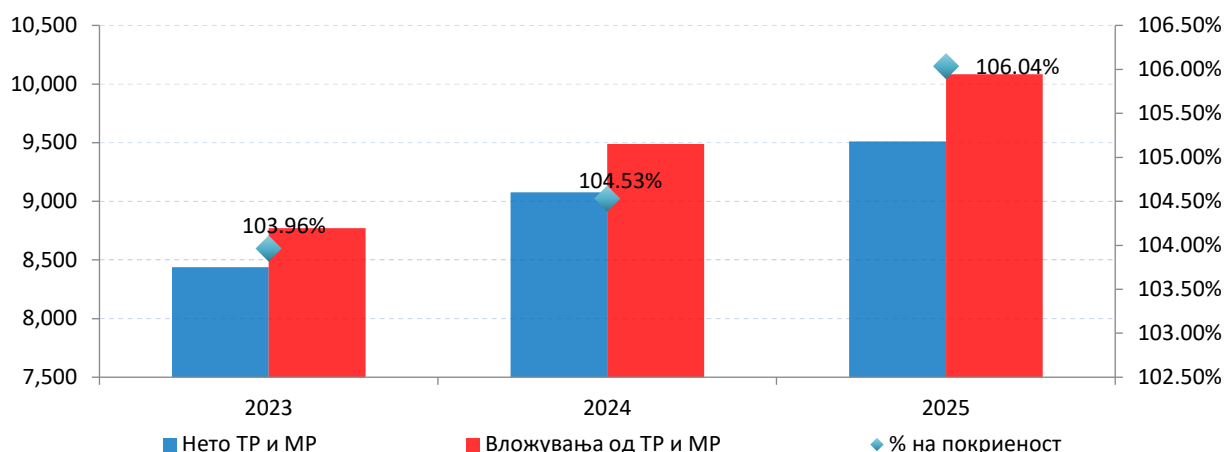

Извор: АСО

¹² Повеќе податоци за структурата на бруто техничките резерви по одделни класи на осигурување има прикажано на веб страницата на АСО: <https://aso.mk/izvestaj-za-rabota-na-drushtvata-za-osiguruvanje-za-period-1-1-31-12-2025-godina/> во соодветните табели од агрегираните обрасци за периодот 1.1.2025 – 31.12.2025.

Кај друштвата што работат осигурување на живот, вложувањата на средствата од техничките резерви и математичката резерва изнесуваа 10.084.246 илјади денари (31.12.2024: 9.489.115 илјади денари), и имаат покриеност на нето-техничките резерви од 106%. И во овој сегмент е задржан позитивниот тренд на раст на нето техничките резерви (главно составени од математичката резерва по договорите за осигурување на живот) како и на вложувањата во прифатливи категории на финансиски инструменти на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

Графикон бр. 12: Покриеност на нето-техничките резерви кај друштвата за осигурување на живот (милиони денари; десна оск – проценти)

Извор: АСО

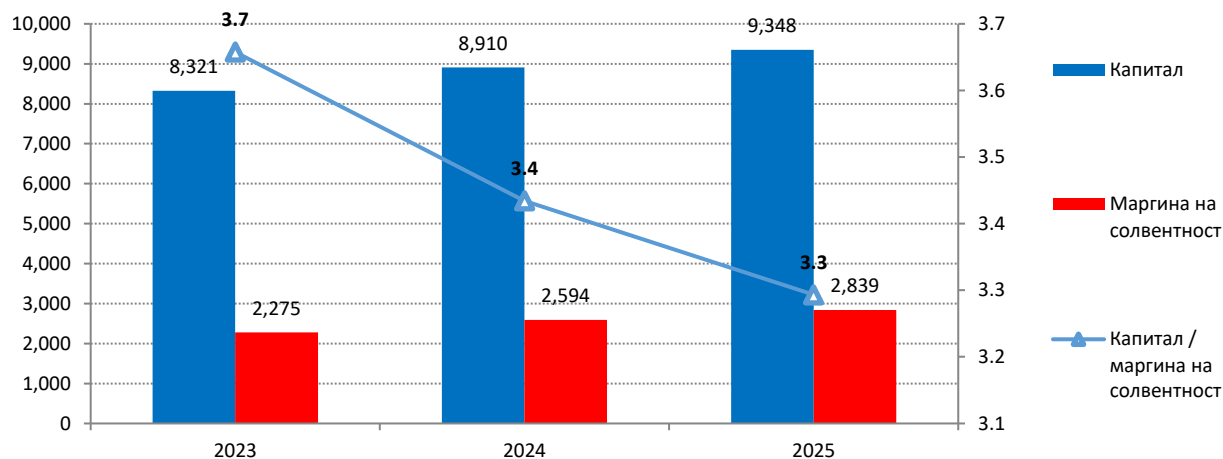
4.1.9. Адекватност на капиталот на друштвата за осигурување

Во согласност со членовите 75 и 76 од ЗСО, друштвата за осигурување треба да ја одржуваат вредноста на капиталот најмалку во висина на потребното ниво на маргината на солвентност, односно на потребниот износ на гарантен фонд. Според доставените податоци до АСО, на крајот од 2025 година вкупно пресметаниот капитал на друштвата за осигурување¹³ изнесува 9.348.389 илјади денари (31.12.2024: 8.909.563 илјади денари). Анализирано по групи на осигурување, капиталот на друштвата за неживотно осигурување изнесува 6.607.277 илјади денари (31.12.2024: 6.406.806 илјади денари), а на друштвата за осигурување на живот 2.741.111 илјади денари (31.12.2024: 2.502.757 илјади денари).

Потребното ниво на маргина на солвентност, како главен индикатор за минимално потребниот капитал со кој мора да располага осигурителниот сектор, агрегиран изнесува 2.838.588 илјади денари (кај неживотното осигурување 2.101.390 илјади денари, а кај осигурувањето на живот 737.198 илјади денари), со што капиталот на осигурителниот сектор е 3,3 пати над потребното ниво на маргина на солвентност. Движењето на капиталот и потребната маргина на солвентност кај друштвата за осигурување се прикажани на графиконот бр. 13.

¹³Правилник за видовите и описот на ставки што ќе се земат предвид при пресметка на капиталот на друштвото за: осигурување и/или реосигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 5/11, 64/11, 61/16, 170/19 и 96/20)

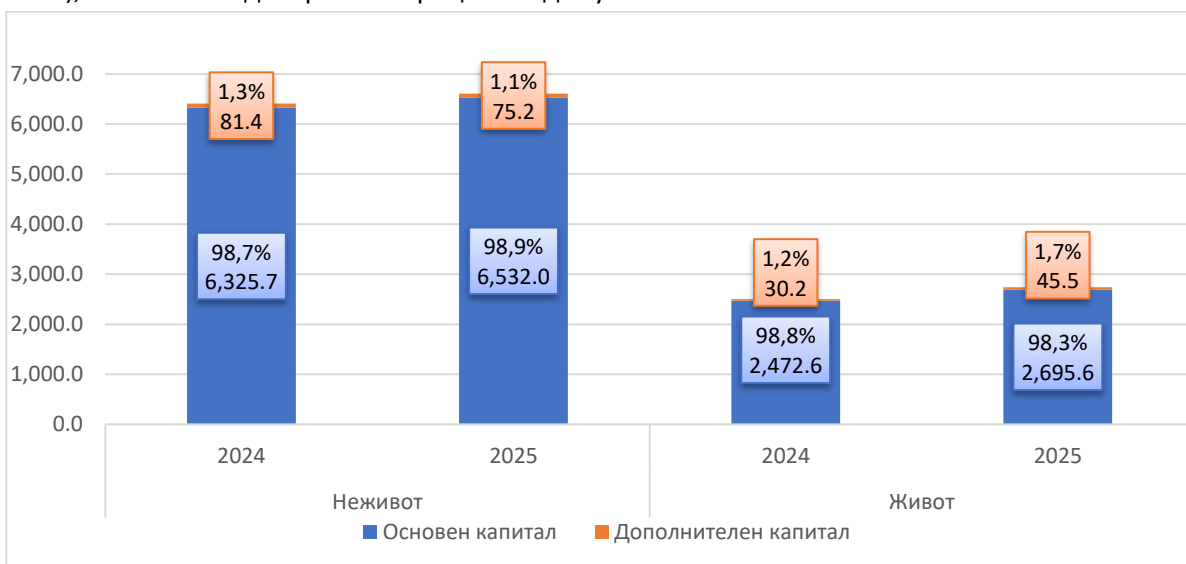
Графикон бр. 13: Движење на капиталот и потребната маргина на солвентност кај друштвата за осигурување (милиони денари)

Извор: АСО

Во структурата на изворите на капиталот на друштвата за осигурување доминира основниот капитал. Односно, потекнува од најквалитетни категории на извори на средства: од уплатен акционерски капитал од издадени обични акции; законски (статутарни) резерви; како и акумулирани нераспределени добивки. Занемарливо мало е учеството на дополнителниот капитал во вкупниот капитал на осигурителниот сектор. Ова креира доверба дека финансиската состојба и солвентност на осигурителниот сектор е добра.

Графикон бр. 14: Структура на капиталот на друштвата за осигурување (одделно за неживот и живот), во милиони денари и во проценти од вкупниот капитал

Извор: АСО

4.1.10. Финансиски резултат од работењето

Агрегираните финансиски резултати за 2025 година се позитивни во двата сегменти.

Вкупната агрегирана добивка по оданочување, на ниво на сектор, во 2025 година изнесува 1.145.229 илјади денари, што е подобро остварување од агрегираниот резултат во 2024 година, во износ од 732.678 илјади денари (графикон бр. 15).

Агрегираниот резултат на друштвата за неживотно осигурување е позитивен и изнесува 849.553 илјади денари, што е значително подобрување во споредба со претходната, 2024 година кога изнесуваше 490.243 илјади денари.

Агрегираниот резултат на друштвата за осигурување на живот за 2025 година е, исто така, позитивен, и изнесува 295.676 илјади денари (2024: добивка од 242.435 илјади денари).

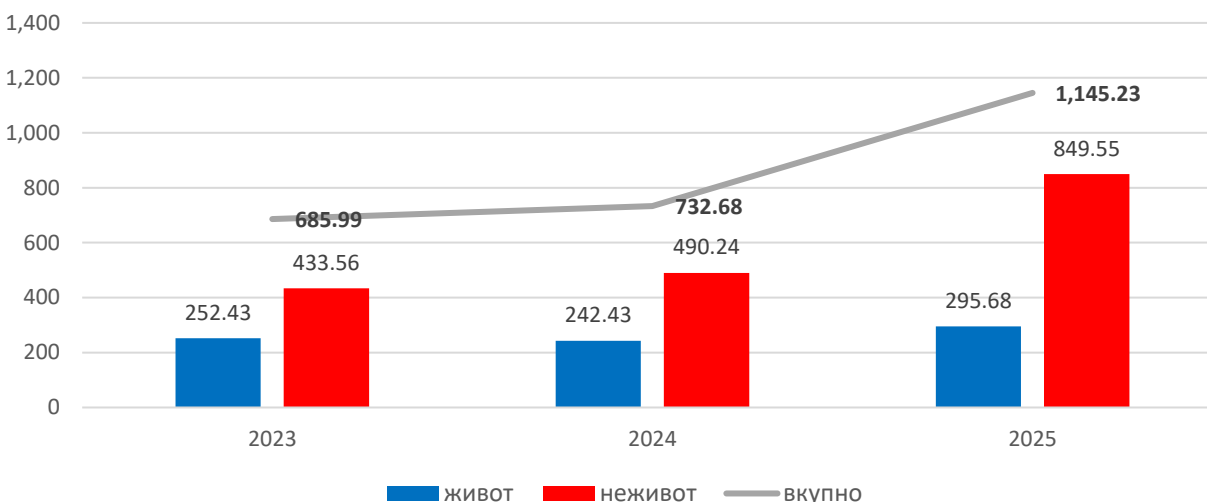
Анализата на агрегираниот биланс на успех во двата сегменти, неживотно осигурување и осигурување на живот, покажува раст на годишните приходи и трошоци во 2025 во однос на 2024 година.

Вкупниот приход од заработени премии (нето приходи од премија) во сегментот на неживот во 2025 година изнесува 10.801.359 илјади денари и е за 870.514 илјади денари или 8,77% повисок од 2024 година (2024: 9.930.845 илјади денари). Вкупните нето трошоци за штети во 2025 изнесуваат 4.935.279 илјади денари, што е за 139.762 илјади денари или 2,91% повеќе од реализираните нето трошоци за штети во 2024 година (2024: 4.795.516 илјади денари). Податоците од агрегираниот биланс на успех на сегментот на неживот даваат годишен нето коефициент штети за 2025 од 45,7% (2024: 48,3%). Вкупните нето трошоци за спроведување на осигурувањето во сегментот на неживот во 2025 година изнесуваат 5.355.019 илјади денари, и се за 455.260 илјади денари или 9,29% повисоки во споредба со 2024 година (2024: 4.899.759 илјади денари). Нето годишниот коефициент на трошоци пресметан од овие две билансни категории за 2025 година изнесува 49,58% (2024: 49,3%). Приносот од вложувања пресметан како разлика помеѓу приходите и трошоците од вложувања за секторот на неживотни осигурување изнесува 544.991 илјади денари (2024: 521.609 илјади денари).

Во сегментот на осигурување на живот, вкупниот годишен приход од заработени премии во 2025 изнесува 3.133.744 илјади денари и во однос на 2024 е повисок за 288.040 илјади денари или 10,12% (2024: 2.845.703 илјади денари). Вкупните нето трошоци за штети во 2025 изнесуваат 1.212.205 илјади денари и во однос на 2024 г се повисоки за 178.128 илјади денари или 17,23% (2024: 1.034.077 илјади денари). Во 2025 математичката резерва е порасната за 422.235 илјади денари што е помал раст од растот на математичката резерва од 518.746 реализиран претходната 2024 година. Имајќи ги предвид структурните промени во сегментот на осигурувањата на живот и значајниот раст на т.н unit-linked осигурувања, забележан е позначителен раст на посебната резерва која друштвата за осигурување ја признаваат по склучените договори за осигурување на живот во врска со вложувања во удели на инвестициски фондови каде осигуреникот го превзема ризикот од вложувањето. Во 2025 г е остварен раст на посебната резерва од 756.394 илјади денари. Претходната, 2024 г растот изнесувал 656.992 илјади денари. Вкупните нето трошоци за спроведување на осигурувањето во сегментот на живот во 2025 година изнесуваат 1.091.522 илјади денари (2024: 1.014.895 илјади денари). Приносот од вложувања пресметан како разлика помеѓу приходите и трошоците од вложувања за секторот на осигурување на живот изнесува 694.568 илјади денари (2024: 654.811 илјади денари). Во овие позиции од билансот на успех на друштвата за осигурување на живот се вклучени и приходите и трошоците од вложувањата на средствата кои се по договорите за осигурување на живот во врска со удели во инвестициски фондови каде осигуреникот го превзема ризикот од вложувањата. Остварените приходи и трошоци од

вложувањата на овие средства не влијаат на финансискиот резултат на друштвата за осигурување на живот имајќи предвид што секоја промена во пазарната на уделите евидентирана во билансот на успех како приход/трошок од вложувања истовремено е евидентирана како зголемување/намалување на посебната резерва (трошок/приход).

Графикон бр. 15: Финансиски резултат од работењето на друштвата за осигурување (милиони денари)

Извор: АСО

4.1.11. Ризици на осигурителниот сектор

Осигурителниот сектор е солвентен и успешно се справува со ризиците од надворешното окружување. Овие ризици главно произлегуваат од зголемената неизвесност како во поглед на развојот на глобалните гео-политички случувања и нивното влијание врз домашната економија, така и од аспект на развојот и ефектуирањето на ризиците од настанувањето на природни непогоди.

Сепак, имајќи ја предвид едноставната структура на воспоставените деловни модели, осигурителните производи, дистрибутивните канали и територијалната распределба на осигурениците и осигурените ризици, и во 2025 година клучните ризици по профитабилноста и солвентноста на друштвата за осигурување се инхерентни по својата природа.

Имајќи ја предвид структурата и карактеристиките на осигурувањата и превземените ризици во осигурување, најголем дел од вкупните обврски по договорите за осигурување и исплатените износи на надомест за штети и/или осигурени суми на друштвата за осигурување се по основ на осигурувањата на моторни возила, осигурување на имот, осигурување на живот, здравствено осигурување и осигурување на лица од последици на несреќен случај (незгода). Податоците за реализираните годишни приходи од заработени премии и трошоци од настанати штети, одделно за неживот и живот, наведени во делот 4.1.10 од овој извештај, покажуваат дека во 2025 година растот на вкупните годишни приходи од премии на осигурителниот пазар е значително повисок од растот на обврските од настанатите ризици од договорите за осигурување.

Сепак, трендот на повеќегодишен раст на оперативните трошоци на друштвата за осигурување, пред сè трошоците за провизии, создава притисок на намалување на висината на расположивите фондови од наплатени премии. Конкуренцијата во сегментот на неживотни осигурувања, која меѓу другото произлегува и од поставените деловни цели за раст на пазарното учество мерено преку

висината на бруто полисираните премии, доведува до примена на деловни политики кога се стимулира одложена наплата на премиите од договорувачите на осигурувања, со цел да се задржат постојните осигурениции, односно да се стекнат нови, и истовремено раст на побарувањата по основ на премии во финансиските извештаи на друштвата за осигурување.

Глобалните климатски промени и појавата на поплави од поројни дождови, пожари, град, суша, и останати временски непогоди кои имаат катастрофален карактер за жал се случуваат зачестено, и со посилен интензитет од порано, локално, на територијата на РС Македонија. Во оваа смисла, посебен интерес за нашата економија е следењето на застапеноста на осигурувањето во земјоделскиот сектор. Изминатата година, забележителен е понатамошен пад, на и онака ниското учество на земјоделското осигурување, мерено според висината на полисираните премии и исплатените штети. Местоположбата и фактот што територијата на РС Македонија е на турско тектонско подрачје ја прави изложена на ризик од земјотрес со посилен интензитет.

Имајќи предвид што ваквите појави и системски ризици од т.н „јазови во заштитата“ (на англ.: protection gaps) се присутни и во поразвиените пазарни економии, еден од начините за справување со овие предизвици е преку воспоставување и имплементација на национална стратегија за намалување на овој јаз и градење на долгорочна отпорност и приспособување на ризиците од овие појави со заедничко учество во финансирањето на јавниот и приватниот сектор.

Домашниот осигурителен сектор традиционално применува конзервативна стратегија на инвестирање со водечко учество на вложувањата во домашни државни хартии од вредност и во банкарски депозити. Изложеноста кон меѓународните финансиски пазари е многу ниска кај друштвата за неживотното осигурување, а кај друштвата за осигурување на живот речиси и да нема вложувања во странски финансиски инструменти. Ваквата структура на инвестирање придонесува за стабилноста на секторот, бидејќи обезбедува заштита од ризици поврзани со променливост на финансиските пазари. Високата концентрација на вложувања во државни обврзници, и нивното вреднување по објективна (пазарна) вредност, влијае на општиот финансиски резултат на друштвата за осигурување, во услови на зголемена волатилност на каматните стапки по кои се издаваат овие инструменти.

Во сегментот на осигурување на живот продолжија трендовите на поинтензивен раст на т.н unit-linked производи и чистите ризико осигурувања за сметка на растот на мешовитото осигурување на живот кое покрај основниот ризик од загуба на човечки живот обезбедува исплата на гарантирана осигурена сума на истек на периодот на осигурување.

Подготовката на осигурителниот пазар да се усогласи и започне да работи од 2028 година согласно барањата од МСФИ 9 и 17 претставува сериозен предизвик за секое друштво за осигурување од аспект на инвестиции во ИТ системи и во човечки ресурси. Ова особено ќе биде изразено кај друштвата за осигурување кои се во домашна сопственост, поради неможноста од трансфер на know-how од друштва за осигурување-мајки, кои работат веќе согласно МСФИ 17 и 9.

4.1.12. Индикатори за осигурителниот сектор

Во продолжение е направена кратка анализа на клучните показатели кои се користат во осигурителната дејност за подобро следење и споредување.

Коефициентот на штети се пресметува како однос меѓу настанати штети во периодот и премијата, а **коефициентот на трошоци** претставува однос меѓу трошоците за спроведување на осигурување и премијата. Збирот од овие два коефициенти го даваат **комбинираниот коефициент**. Подетално, по групи на осигурување во табелата бр. 20 се претставени коефициентите на бруто-основа и на нето-основа, односно по изолирањето на ефектот од реосигурувањето.

Табела бр. 20: Технички коефициенти

	2024			2025		
	Коефициент на штета	Коефициент на трошоци	Комбиниран коефициент	Коефициент на штета	Коефициент на трошоци	Комбиниран коефициент
Нето коефициенти						
Неживот	51,24%	48,76%	100,00%	47,20%	53,23%	100,43%
Живот	81,87%	36,03%	117,90%	69,49%	52,90%	122,40%
Вкупно	58,30%	45,82%	104,12%	54,63%	53,12%	107,75%
Бруто коефициенти						
Неживот	47,83%	42,75%	90,58%	43,14%	42,13%	85,27%
Живот	76,62%	35,98%	112,60%	68,36%	52,50%	120,86%
Вкупно	53,40%	41,44%	94,84%	51,54%	45,59%	97,13%

Извор: АСО

Реосигурувањето има важна улога во управувањето со ризиците преземени во осигурување. Финансиските показатели сугерираат дека друштвата за осигурување кои вршат работи од групата на неживотните осигурувања, пренесуваат значаен ризик во реосигурување, за разлика од друштвата кои вршат работи на осигурување на живот. Ова е видно и од горната табела во која се прикажани техничките коефициенти бруто и нето од реосигурување, одделно за неживот од живот.

Доколку се анализираат податоците од објавените¹⁴ годишни агрегирани статистички обрасци во кои е прикажана структурата на приходите и трошоците од техничкото работење по одделни класи на осигурување може да се даде дополнително светло на природата на оперативните трошоци и трошоците поврзани со настанатите штети кои влијаат на годишните технички коефициенти, но и на пазарните трендови.

Агрегираниот биланс на успех на друштвата за неживотно осигурување за 2025 година, слично како и за претходната година, покажува дека делот од основниот годишен приход на друштвата, од бруто-премиите, пренесен во реосигурување е 20,03% (2024: 20,23%), или во апсолутен износ, друштвата пренеле 2.705.880 илјади денари (2024: 2.518.210 илјади денари) од бруто-остварените приходи од премии во износ од 13.507.239 илјади денари (2024: 12.449.055 илјади денари), во реосигурување. Анализирано по одделни друштва, постојат големи разлики во релативното учество на реосигурувањето во остварените бруто приходи од премии, па така во крајни случаи, овој процент во вкупниот годишен приход на премии изнесува меѓу 4,34% до 64,11%.

Соодветно на ова е и учеството на реосигурувањето во трошоците на друштвата, и тоа оние по основ на надомест на штети и оперативните трошоци. Вкупниот годишен надомест на реосигурителите во штетите кај друштвата за неживотно осигурување во 2025 година изнесува 1.089.181 илјади денари (2024: 893.837 илјади денари), што претставува 18,08% (2024: 15,71%) од реализираниот бруто надомест на штети во годината, односно од вкупно настанатите штети од 6.024.460 илјади денари (2024: 5.689.353 илјади денари). Вкупниот годишен приход од провизии, заработени од реосигурителите, на друштвата за неживотно осигурување изнесува 612.755 илјади

¹⁴ <https://aso.mk/izvestaj-za-rabota-na-drushtvata-za-osiguruvanje-za-period-1-1-31-12-2025-godina/>

денари (2024: 521.912 илјади денари), што претставува 22,65% (2024: 20,73%) од премиите кои друштвата ги пренеле кон реосигурителите.

Доколку се анализира учеството на реосигурувањето во вкупните бруто технички резерви преку агрегираниот биланс на состојба на друштвата за неживотно осигурување, на 31.12.2025 година вкупниот износ на технички резерви пренесен во реосигурување изнесува 3.058.721 илјади денари (31.12.2024: 2.194.317 илјади денари), што претставува 21,2% (2024: 17,3%) од бруто износот на технички резерви, кој изнесува 14.396.999 илјади денари (31.12.2024: 12.669.186 илјади денари).

Стапка на принос на вложувања (ROI) се пресметува како однос на приходите намалени за трошоците на вложувањата и износот на вложувањата. Стапката на принос на вложувањата на ниво на индустрија за 2025 година изнесува 4,88% и бележи намалување во однос на минатата година (2024: 4,96%). Одделно, по групи на осигурување, се констатира дека стапката на принос на вложувањата кај неживотното осигурување во 2025 година изнесува 3,99% наспроти остварените 4,11% во 2024 година, додека пак, кај осигурувањето на живот во 2025 оваа стапка изнесува 5,92% што претставува раст во однос на претходната година кога била 5,93%.

Стапка на принос на средствата (ROA) се пресметува како однос на добивка/загуба пред оданочување и вкупни средства. На ниво на индустрија овој индикатор изнесува 3,20% (2024: 2,21%). Одделно, по групи на осигурување, стапката на принос на средствата кај неживотното осигурување во 2025 година изнесува 3,84% наспроти 2,39% во 2024 година, а кај осигурувањето на живот во 2025 изнесува 2,16% наспроти 1,93% во 2024 година.

Стапка на принос на капиталот (ROE) се пресметува како однос на добивка/загуба пред оданочување и категоријата капитал и резерви од билансот на состојба. На ниво на индустрија овој индикатор изнесува 12,20% наспроти 8,07% во 2024 година. Одделно, по групи на осигурување, стапката на принос на капиталот кај неживотното осигурување во 2025 година изнесува 12,63% (2024: 7,36%). Кај осигурувањето на живот во 2025 година изнесува 11,12% (2024: 9,90%).

Коефициент на задолженост се пресметува како однос на вкупните обврски и вкупните средства. Овој коефициент покажува колку од средствата се финансирани од обврските (технички резерви и останати обврски), без да се вклучат капиталот и законските резерви. Во 2025 година овој коефициент изнесува 73,78% (2024: 72,62%).

Прегледот на сите овие финансиски индиктори е даден во табелата бр. 21.

Табела бр. 21: Финансиски индикатори

	2024				2025			
	ROI	ROA	ROE	Задолжено ст	ROI	ROA	ROE	Задолжено ст
Неживот	4,11%	2,39%	7,36%	67,61%	3,99%	3,84%	12,63%	69,58%
Живот	5,93%	1,93%	9,90%	80,46%	5,92%	2,16%	11,12%	80,55%
Вкупно	4,96%	2,21%	8,07%	72,62%	4,88%	3,20%	12,20%	73,78%

Извор: АСО

4.2. ПОСРЕДУВАЊЕ ВО ОСИГУРУВАЊЕТО

Улогата на посредувањето во продажбата има сè поголемо влијание во осигурителниот сектор. Во текот на 2025 година 38,13% (2024: 37,09%) од остварената БПП се реализирани преку директна продажба од страна на друштвата за осигурување, додека 61,87% (2024: 62,91%) се реализирани преку индиректни канали на посредување (табела бр. 22).

Табела бр. 22: Структура на каналите за продажба на полиси според остварена БПП (илјади денари)

	Неживот				Живот				вкупно			
	2024		2025		2024		2025		2024		2025	
	БПП	%	БПП	%	БПП	%	БПП	%	БПП	%	БПП	Учество
Директна продажба	5.227.650	39,98%	5.944.595	40,32%	695.394	24,03%	894.345	28,04%	5.923.044	37,09%	6.838.940	38,13%
Осиг. брокерски друштва	4.001.516	30,61%	3.970.263	26,93%	1.037.221	35,84%	1.093.216	34,27%	5.038.737	31,55%	5.063.479	28,23%
Друштва за застапување во осигурување	912.826	6,98%	904.566	6,13%	192.521	6,65%	190.792	5,98%	1.105.347	6,92%	1.095.358	6,11%
Туристички агенции	23.961	0,18%	22.887	0,16%	0	0,00%	0	0,00%	23.961	0,15%	22.887	0,13%
Автосалони	13.280	0,10%	13.004	0,09%	0	0,00%	0	0,00%	13.280	0,08%	13.004	0,07%
Банки	553.886	4,24%	762.391	5,17%	758.505	26,21%	804.155	25,21%	1.312.391	8,22%	1.566.546	8,73%
Застапници	2.302.445	17,61%	2.745.788	18,62%	210.409	7,27%	207.394	6,50%	2.512.854	15,74%	2.953.182	16,47%
Останати дистрибутивни канали	38.619	0,30%	381.168	2,59%	0	0,00%	0	0,00%	38.619	0,24%	381.168	2,13%
Вкупно	13.074.183	100,00%	14.744.662	100,00%	2.894.050	100,00%	3.189.902	100,00%	15.968.233	100,00%	17.934.564	100,00%

Извор: АСО

Во структурата на каналите на продажба кај неживотното осигурување, најголемо учество зазема директната продажба со 40,32%, потоа следи продажбата преку осигурително брокерски друштва со 26,93%, продажбата преку застапници (физички лица) со 18,62%, продажба преку друштва за застапување во осигурување со 6,13%, банките со 5,17% и 2,83% преку останати дистрибутивни канали. Додека пак, во структурата на каналите на продажба кај осигурувањето на живот, најголемо учество заземаат осигурително брокерските друштва со 34,27%, потоа следат директната продажба со 28,04%, банките со 25,21%, продажбата преку застапници (физички лица) со 6,50%, и друштва за застапување во осигурување со 5,98%.

4.2.1. Застапување во осигурувањето

Застапување во осигурувањето претставува подготовка и склучување договори за осигурување, во име и за сметка на едно или повеќе друштва за осигурување, за производи на осигурување кои меѓусебно не си конкурираат. Застапувањето се врши преку застапници во осигурувањето – физички лица, друштва за застапување во осигурување и банки кои имаат добиено дозвола за вршење работи на застапување во осигурување. Преку овие канали, во 2025 година се реализирани 31,31% од БПП (2024: 30,88%), односно 5.615.086 илјади денари (2024: 4.930.592 илјади денари) што претставува зголемување од 13,9% во однос на претходната година.

Застапувањето во осигурување преку физички лица, се врши врз основна на лиценца од АСО која ја добиле по претходно положен испит за вршење работи на застапување во осигурувањето. Во вкупната БПП застапувањето во осигурување преку физички лица учествува со 16,47% (2024: 15,74%).

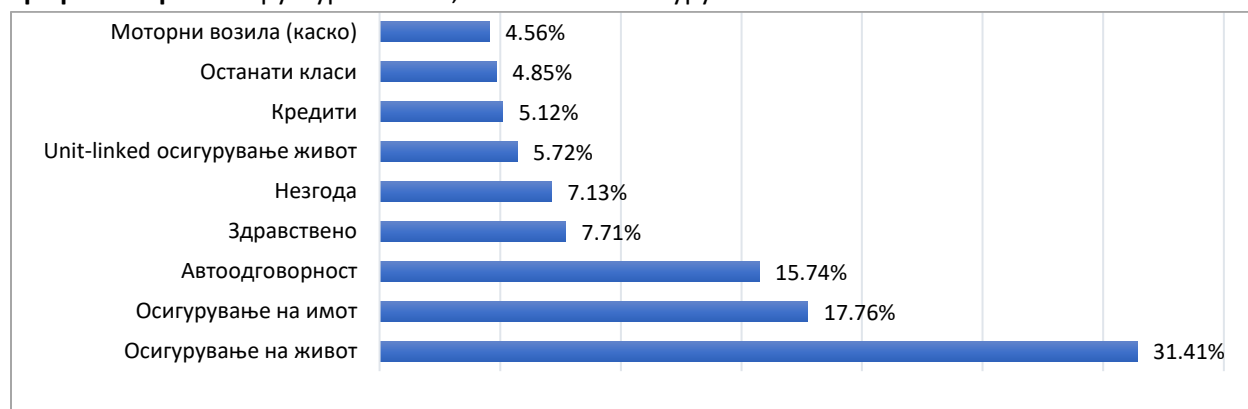
Во вкупната БПП друштвата за застапување во осигурување во 2025 година учествуваат со 1.095.358 илјади денари (2024: 1.105.347 илјади денари) или 6,11% (2024: 6,92%) од вкупното посредување.

Работи на застапување во осигурување може да врши и банка која добила дозвола за вршење работи на застапување во осигурување од Народна банка на Република Северна Македонија, а врз основа на претходна согласност на АСО. Банките учествуваа со 1.566.546 илјади денари (2024: 1.312.391 илјади денари) или 8,73% (2024: 8,22%) во вкупната БПП.

Во текот на 2025 година преку друштвата за застапување во осигурување се склучени 115.927 договори за осигурување (2024: 107.430). Преку банките, во 2025 година се склучени 221.956 договори за осигурување (2024: 210.585).

Распределбата на вкупната БПП, по класи на осигурување, а реализирана од страна на друштвата за застапување и банките е претставена во графиконот бр. 16.

Графикон бр. 16: Структура на БПП, по класи на осигурување

Извор: АСО

4.2.2. Осигурително-брокерски работи

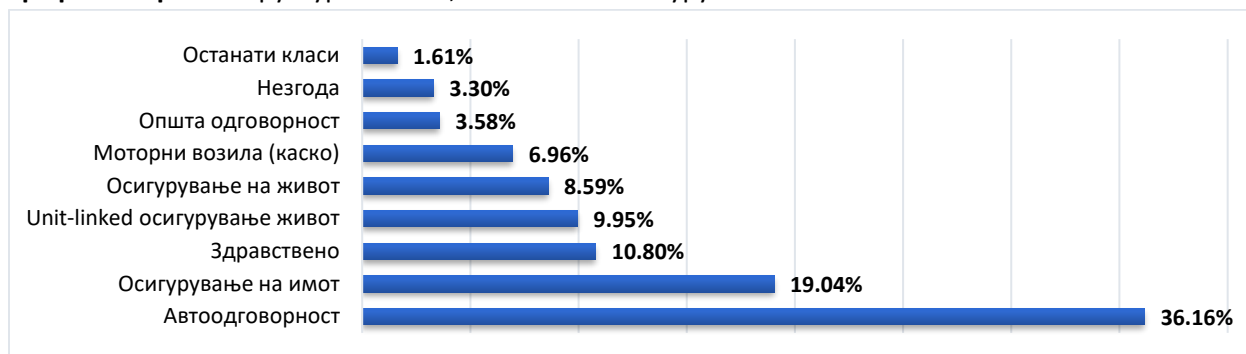
Осигурителните брокерски работи подразбираат посредување во договарање осигурително и реосигурително покритие, како и при реализирање отштетни побарувања по остварен осигурен штетен настан кај друштвата за осигурување и реосигурување, во име и за сметка на клиентите. Преку овој канал на дистрибуција, друштвата за осигурување во 2025 година реализирале 28,23% од БПП (2024: 31,55%), односно 5.063.479 илјади денари (2024: 5.038.737 илјади денари) што е приближно ист износ на премија, како износот посредуван претходната година.

Во овој период осигурително брокерските друштва реализирале продажба на 522.852 полиси (2024: 544.736) што претставува за 4% помалку во однос на бројот на склучени полиси претходната година.

Намалувањето на релативното учество на брокерите во вкупната продажба во 2025 година, споредено со претходната година, е поради престанокот со работа на едно големо осигурително брокерско друштво, што имаше значајно учество во вкупната продажба во 2024 година.

Распределбата на вкупната БПП, по класи на осигурување, а реализирана од страна на осигурително-брокерските друштва, е претставена во графиконот бр. 17.

Графикон бр. 17: Структура на БПП, по класи на осигурување

Извор: АСО

4.3. НАЦИОНАЛНО БИРО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

Согласно Законот за задолжително осигурување во сообраќајот, Националното биро за осигурување (во понатамошниот текст: „НБО“) ги врши работите предвидени со меѓународните спогодби за осигурување на сопствениците и корисниците на моторни возила, од одговорност во сообраќајот (зелена карта) и ги претставува друштвата за осигурување од Република Северна Македонија во меѓународните организации и институции за осигурување. НБО, исто така, издава и печати меѓународни зелени карти за потребите на членките, води статистичка евиденција и врши статистичка обработка на статистичките податоци од друштвата за осигурување, воспоставува и одржува централен систем за евиденција на полиси и штети од употреба на моторни возила.

НБО е членка на Советот на бироа во Брисел од 1994 година, кој има за цел да го олесни меѓународниот патен сообраќај на моторни и приклучни возила, преку осигурување од одговорност за штети предизвикани на трети лица, според условите кои се пропишани во посетената земја и гарантира дека на оштетените лица во случај на сообраќајна несреќа ќе им се надомести штетата настаната со употреба на моторното возило, со примена на националното законодавство на таа земја. Воедно, како членка на Советот, НБО учествува во работата на Југоисточната европска група во која членуваат земјите од регионот.

На крајот од 2025 година во НБО членуваат единаесет осигурителни друштва, односно сите друштва за неживотно осигурување.

Во извештајот за работењето кој НБО го достави до АСО, во согласност со членот 54 став (3) од Законот за задолжително осигурување во сообраќајот, прикажано е финансиското работење на НБО и финансиското работење на Гарантниот фонд за 2025 година.

Со состојба на 31.12.2025 година, вкупните средства на НБО изнесуваат 313.152 илјади денари од кои, 176.000 илјади денари, или 56,20% се депозити во банки, 93.765 илјади денари, или 29,94% се побарувања, 13.455 илјади денари, или 4,30% се парични средства на сметки во банки, и останатиот износ се нематеријални и материјални средства. Споредбено со претходната година, вкупните средства не бележат некои значителни промени. Во вкупните извори на средства на НБО во 2025 година, капиталот учествува со 59,78%, а обврските со 40,22%. Во 2025 година НБО остварило добивка во износ од 2.042 илјади денари (2024 година: добивка од 2.189 илјади денари).

4.4. Гарантен фонд на НБО

НБО, во согласност со членот 58 од Законот за задолжително осигурување во сообраќајот, формира Гарантен фонд кој служи за исплата на:

- штети настанати на територијата на РС Македонија од непознати и неосигурени моторни возила и приколки, неосигурени чамци и бродови на моторен погон, како и неосигурени воздухоплови;
- штети настанати на територијата на РС Македонија од превозни средства регистрирани за превоз на патници во јавен сообраќај, за кои сопствениците не склучиле договор за осигурување на патници од последици на несреќен случај - незгода;
- штети од задолжителни осигурувања кои оштетените лица не можат да ги наплатат поради престанок на друштвото за осигурување со кое е склучен договорот за осигурување, при што се исплаќа само оној дел од штетата кој не бил надоместен од стечајната маса на друштвото за осигурување; и

- штети од осигурени моторни возила кои потекнуваат од територијата на РС Македонија, за кои согласно со Критскиот договор и други меѓународни договори ги гарантира Националното биро за осигурување.

Работата на Гарантниот фонд се темели на Законот за задолжителни осигурувања во сообраќајот, како и на Правилникот за формирање и користење на Гарантниот фонд и Упатството за водење на евиденција и начин на исплата на средствата од Гарантниот фонд, донесени од НБО.

Табела бр. 23: Учество во Гарантниот фонд по друштва за осигурување за периодот 1.1.2025 – 31.12.2025 година (во денари)

Назив на друштвото за осигурување	Вкупна БПП за сите задолжителни осигурувања	% на учество во БПП за сите задолжителни осигурувања	Учество во Гарантен фонд
Македонија Осигурување	857.451.095	13,57%	25.033.016
Триглав Осигурување	474.351.364	7,51%	13.848.539
Евроинс Осигурување	554.999.828	8,78%	16.203.046
Сава Осигурување	423.847.504	6,71%	12.374.095
Еуролинк Осигурување	489.214.201	7,74%	14.282.455
Граве Осигурување	688.648.339	10,90%	20.104.872
Уника Осигурување	1.112.859.349	17,61%	32.489.580
Осигурителна Полиса	599.398.668	9,49%	17.499.256
Халк Осигурување	392.748.104	6,22%	11.466.158
Кроација Осигурување	686.511.927	10,86%	20.042.501
ЗОИЛ Македонија	39.098.941	0,62%	1.141.481
Вкупно	6.319.129.320	100%	184.485.000

Извор: Извештај за работењето на НБО за 2025 година

Друштвата за осигурување кои вршат работи на задолжително осигурување од автоодговорност, се должни да уплатат средства во Гарантниот фонд во износ сразмерен на премијата остварена по одделни класи на задолжително осигурување од автоодговорност во претходното тримесечје, за тековното тримесечје од тековната година.

Во согласност со одлука на Управниот одбор на НБО, секоја календарска година се врши нова распределба на средствата од Гарантниот фонд во висина од 3.000.000 евра, според процентот на учество на друштвото за осигурување во вкупно полисираната премија за сите задолжителни осигурувања. За 2025 година, учеството во Гарантниот фонд по друштва за осигурување е прикажано во табела бр. 23.

4.5. Рефундирање на штети од Гарантниот фонд

Во согласност со членот 60 став (4) од Законот за задолжителни осигурувања во сообраќајот, друштвото за осигурување кое извршило обработка и исплата на барањето за надомест на штета, има право на поврат на исплатените средства од средствата на Гарантниот фонд.

Од средствата на Гарантниот фонд не се надоместуваат штети настанати од употреба на неосигурани странски моторни возила што се движат на територијата на РС Македонија, а за кои важат посебни меѓународни договори чиј потписник е РС Македонија.

Табела бр. 24: Пријавени и прифатени штети за рефундирање од Гарантниот фонд за периодот 1.1.2025 – 31.12.2025 година

Назив на друштвото за осигурување	Број на пријавени штети за рефундација	Број на прифатени штети во Гарантен фонд	Прифатени штети во Гарантен фонд (штети+пристојба) износ во денари
Македонија Осигурување	59	59	14.580.667
Триглав Осигурување	29	29	6.777.855
Евроинс Осигурување	28	28	3.230.946
Сава Осигурување	34	34	4.726.688
Еуролинк Осигурување	26	26	5.555.860
Граве Осигурување	35	35	5.445.183
Уника Осигурување	47	47	9.517.914
Осигурителна Полиса	35	34	4.111.804
Халк Осигурување	22	22	5.055.007
Кроација Осигурување	43	43	5.091.676
ЗОИЛ Македонија	5	5	1.260.350
Вкупно	363	362	65.353.950

Извор: Извештај за работењето на НБО за 2025 година

Во 2025 година во НБО од страна на друштвата за осигурување се пријавени 364 штети за рефундирање од кои 362 се прифатени и рефундирани во вкупен износ од 65.353 илјади денари.

Во споредба со претходната година забележан е надолен тренд на вкупниот исплатен износ, како и на бројот на пријавени и прифатени штети за рефундација од Гарантниот фонд (во 2024 година прифатени биле 445 штети во вкупен износ од 76.611 илјади денари).

Бројот на пријавени и прифатени штети за рефундација од Гарантниот фонд во текот на 2025 година, како и износот на прифатените штети се прикажани во табела бр. 24.

Број 01-652/1

Скопје, 15.6.2026 година

Претседател на Советот на експерти,

м-р Ели Дракуловска

Професионално ангажирани членови на Совет на експерти:

м-р Александра Дранговска

м-р Горан Здравковски